

NAGYVÁRAD

Előzetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei

Főszerkesztő: **HEGEDŰS NÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Károly herceg**
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Előterbe jutott Averescu kormányalakítása

Argetoianu kiválása a néppártból — látszik — nemhogy gyengítette volna Averescu tábornok pozícióját. Ellenkezőleg a generális alakja hirtelen előterbe lépett. Az A. de veru mai száma abból a pólóból, hogy Misu udvari miniszter Averescu meglátogatta, azt a következtetést, hogy Averescu közelebb áll a kormányalakításhoz, mint valaha. Kijelenti a lap, hogy Averescunak a kisebbségekkel kötött megállapodását illetékes helyen ismerték. A paktum helyes, met a magyarság érdekeit Bukarest felé fordítja s különben román államnak imperatív kötelessége, hogy a kisebbségek izolálásának végeztessen.

A szerződés tekintetében — írja az érkező — Averescu a teljes jogegyenlőség alapján áll. A mai zajos akciókat a törvénsszerűség és renddel könnyen meg lehet oldályozni.

Bukarestből jelenti a Rador: A szenátus ülésén Marzescu igazságügyminiszter kijelenti a román állampolgárság megvesztéséről és elvesztéséről szóló törvényalkotását.

Interpelláció kapcsán Vaitoianu igazságügyi miniszter kijelenti hogy az ország szabadjegyére vonatkozó korlátozó intézkedést a C. F. R. deficitjének csökkentésére tették, de ha a parlament nem ért egyet ezzel az intézkedéssel, úgy a hatályon kívül helyezi. A felszólalás kezdetében intézkedik a rendelet visszavonására.

A kamara ülésén Franascovicu belügyi miniszter válaszol Radulescu interpellációjára, aki a mehedinti prefektust bizonyos szabálytalanságokkal vádolta. Kijelenti, hogy a megejtett vizsgálat adatai alapján a prefektus ellen emelt vádak alaptalanok.

Után személyes kérdésben Moraru képviselők szólnak fel, majd közli, hogy a csernovitzi C. F. R. bírósága Piclescu hadbírósa elé állította a kocsikkal folytatott üzelmek ügyét. Kérde a közlekedésügyi minisztert, maradhatott meg Piclescu ennek ellenében a kerületi igazgatóság élén. Miért sürgesztették fel a vizsgálat befejezését?

Mirto képviselő negyven aláírással indítványt nyújt be, amelyben javasolja, Argetoianut állítsák bíróság elé, mikincstári bonokkal az államot súlyos károkkárosította.

Malanescu alelnök indítványára a kamara a javaslatot a szakosztály elé utalja. Iacobescu kérde a földmívelésügyi minisztert, tudja-e, hogy Temes megyében elcsatolták a kisajátítás alól egy távol-keleti magyar gróf birtokát, valamint Cozma miniszter birtokát is, holott a törvény értelmében mindkettőt ki kellett csatolni. Együttal azzal vádolja az igazságügyi államtitkárt, hogy a kisajátításokat felhasználva kitesztet a román állam. Ezután folytatták a költségvetés tárgyalását, amelynek során Ileanu parasztpárti képviselő tegnap megkezdett beszédét s az ülés véget ért.

A kamara éjszakai ülésén Franascovicu

belügyi államtitkár durostori mandátumának igazolása volt az első tárgy.

Lázár Aurél dr kijelenti, hogy ezen a választáson hihetetlen pressziót gyakoroltak, nem ugyan maga Franascovicu hanem a hatóságok, amelyek a választást lefolytatták. Mirto parasztpárti kifogással él a választás megerősítése ellen. Kijelenti, hogy a nemzeti párt durostói jelöltje Camarescu vesztegetni igyekezett, hogy mandátumhoz jusson.

Marzescu igazságügyminiszter válaszol a panaszokra majd Franascovicu államtitkár kijelenti, hogy a választás teljesen szabályos.

Connaught angol herceg lesz a görög király

Venizelos merénylettől tart — A Boszporusban feltartóztatták György király hajóját — Plasztiras ezredes György mellett

A külpolitikai események legnagyobb szenzációja, amely most lázban tartja az egész Balkánt, kétségtelenül György király szomorú sorsa. Egy a román, mint a szerb

állam megtartotta szigorú semlegességét.

A görög forradalmárok haladnak a megkezdett uton és hogy a forradalomhoz Angliának valami köze van, az bizonyítja legjobban a bukaresti lapok híradása, melyben, mint legvalószínűbb megoldást közlik Connaught (olvassd: Konnag Szerk.) angol főhercegnek, György angol király unokaöccsének, Kanada volt alelnökének trónrajutását.

Közben Görögországban új, erős csoport alakult. Legtöbb tagja venizelista, a kik ragaszkodnak a monarchikus államformához.

Érdekes, hogy Venizelos, akinek kétségtelenül nagy része van a most kitört forradalomban, nem mer hazatérni Görögországba. Venizelos ezt azzal okolja meg, hogy a volt királynak igen sok elszánt híve van az országban, akiknek merénylettől fél az ősz államférfi. (S. S. Presa című

bad volt. Felolvassa Lupu és más ellenzéki képviselők nyilatkozatait, akik ezt megerősítik. Ezután a kamara igazolta a durostói mandátumot.

Attérnek a bánati határkiigazítás vitájára. Az első szónok Lascu Demeter, kifejti, hogy a szerbek már a világháború kezdete óta igyekeztek biztosítani maguknak a Bánátot. Rámutat a szerbiai románok türelmetlen helyzetére és beszédét azal végzi, hogy a kormány bűnös, ha újabb területi koncessziókat tesz Szerbiának. Ez az ülés véget ért.

bukaresti lap értesülése szerint Venizelos a leghatározottabban kijelentette: nem fogadja el a köztársasági elnökséget.

Tegnap déli 12 órakor indult el a királyi ház különvonata Constanzába, a görög király elé. Károly trónörökös, Ileana főhercegnő és Pál herceg utaztak a görög király elé. A királyt Misu, a király személye körüli miniszter képviselte.

A kora délelőtti órákban Bukarestben az a hír terjedt el, hogy azt a gőzhajót, amely a görög királyi családot hozta, a Boszporusban feltartóztatták, mivel hadihajó volt. A szövetségek közti bizottság intervenciójára engedték utjára a hajót. Hivatalosan ezt a hírt nem erősítették meg.

A görög királpártiak erős propagandát fejtenek ki György király érdekében és hangoztatják, hogy a választások nem fejezik ki az egész nép akaratát, mert sokan tartózkodnak a szavazástól. Maga Plasztira ezredes, aki aláírta azt az okmányt, amely kéri a királyt, hagyja el az országot, a leghatározottabban ellenzi azt a tervet, hogy az uralkodót még a nemzetgyűlés összességének döntése előtt detronizálják.

Trónbeszéd után adja át helyét az angol kormány

Poincaré nem vállalja a bajor szeparalizmust

Az angol parlament a megejtett új választások után január nyolcadikán fog összeülni. Egy héttel később a király a lordok házában trónbeszéddel nyitja meg az országgyűlést. A kormányprogramot tartalmazó trónbeszédi vita folyamán vagy közvetlenül ez után az ellenzék Macdonald vezetésével megbuktatja a kormányt, mire

a király megbizsa a munkáspárt vezetőjét a kormányalakítással.

Macdonald azonban nem fog felhatalmazást kapni az alsóház feloszlására. Ellenkezőleg, a kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy az alsóháznak meg van a lehetősége az aktív kormányalakításra. Az alsóházat a kormány megalakítása végett csak rövid időre fogják elnapolni. Ugyanezt az eljárást követik abban az esetben is, ha a munkáskormány rövidebb

vagy hosszabb időn belül megbuknék.

Új választásokról csak akkor lenne szó, ha kiderülne, hogy a nép hangulata nincs összhangban a mostani választásokkal. Ilyképpen akcióképes kormány legjobb esetben csak februárban kerülhet Anglia élére.

Párisból jelentik: A kamara tegnapi ülésén Poincaré hosszabb beszédben ismertette a kormány külpolitikáját s a Ruhr-kérdést. Erélyesen visszautasította azt a vádat, hogy a francia kormány a bajor szeparatizmust támogatta. Kijelentette Poincaré, hogy a külügyminisztérium levéltárában semmit sem talált, ami ezt a vádat igazolná. Kimutatni igyekezett, hogy a Ruhr-megszállás szükséges volt, mert ha Németország továbbra is ura marad szénének, vasának, Franciaország rovására gazdagíthatta volna önmagát. Tagadja azt, hogy a Ruhr-akció kedvezőtlenül befolyá-

1933. december 26.

Bolondok szigete.*

Írta: Marót Sándor.

Premierje után volt az író. A déli nap már ott ficáncolt az ablaknál és játékos groteszk foltokat táncoltatott a fehér függönyön keresztül. Égő medáliák izes számarfülek röpködtek az ágya fölül, mikor enervált, hosszú karja, mint a csüggő csapok, kinyúltak a papna heverő újságnyalábok után. A baráti koma rossz pszichológusának ize ott savanyóságot áporodott az inyen, szájpaddlásán, a vora kozmás és émelgyős volt a lenyelt szőrő-bombasztok és nikotincigaretták porító gőzétől. Fölcsapta a lapot és fázós dűzzadt szemmel rága végig a szokos ájulások kritikai vitustáncát a darabiról. Markolva kotorászott a többi á, lesrőfolt idegekkel fölült az ágyában. Sárnáját háta alá gyümöszölte, féloldaltobta testét és a tunya aléltság után a hiszterikus roham csapta volna: vékony, vibráló ujjával lázas iramú titást rendezett a zörrenő papirlepek között. Pupillái tágultak, tekintete vészszált a nyomtatott betűk katonás gléán. Egy-egy cikkel bűvárként csúszott a na alá; a torka száraz és tikkadt volt, ledt köhécselek horkantak sárgult fos keresztlül. Amikor a papirhullák, mint sz lelkiismeret mellére nehezedtek, ná lóditott az újság szemétdombon és aszét formákban nyúltak el a szőnye. A tizenötperces viaskodás langyos ayugvást hozott. Elterült a hátán, mint l narkotikus maszkot vettek le. Bamietlenséggel a menyezet figuráit báa és hangtalan szájmozgással számlál: girlandok közé mázolt vizililiomokat... A szolga nyújtotta be kopasz fejét az üggönyön.

— A tanár úr van itt ...
... Tizenhét vizililiom egy sorban ...
nyogta — és azon volt, hogy kiszáa négy falra mennyi esik. A szolga a, mint havas viz öntötte nyakon. izált haját egyetlen mozdulattal csapta a és mint fölfrissült keselyű, levágott ekrényen heverő cigarettái közé.
— Kérem a tanár urat, fáradjon be ...
Wildner professzor egy teljesen exkluvmegyógyintézetnek volt a tulajdonononndhatnók azt is, orvosa, de nem fe meg a valóságnak. Eszeágában sem gyógyitgatni. Talán különösnek hangelmeintézetten szemben az exkluzivjelölés. Wildner tanár azonban csak nevezte a maga furcsa hajlékát: „A a bolondok gyűjteménye.”

Marót Sándornak a hetekben jelenik meg az yi könyvplacon „Nincs halál...” című kötete. kisebb regényen kívül a szerzőnek érdekesen iktus tárgyú novellái is helyet foglalnak. Ezek l választottuk ki ezt a karácsonyi számba.

— Minden ember, még a legszürkébb filiszter is, szokta volt mondani, egy kicsit bolond és mert minden bolond gyűjtött, én tehát a legkitünőbb lelki egyetértésben vagyok házam vendégeivel. Ez a két tulajdonság egyébként — vetette oda derűs mosollyal a professzor — ott bujkál, tudatosan, vagy öntudatlanul, mindnyájunk egyéni világában, csak az adagolás nagysága különböző és az experimentumok változnak. Ki vagyont, ki adósságot gyűjt. Vannak jámbor családapák, kik a gyerekeket és kötelességtudó férjek, akik a feleségük szeretőit gyűjtik. Szivarcutkát, bélyeget, ellenséget, vagy jóbarátot, az egyre megy... De valamit csak gyűjt az ember holtanapjáig. Sőt, merem állítani, hogy a hosszú életű ember ravaszul, tulajdonképpen csak az évei számát gyűjti... A magam részéről: a ritka példányu bolondokat gyűjtöm. Ez legalább dupla bolondság...

Wildner tanár tréfás megjegyzései valahogyan úgy fordíthatók le a ténybeli valóságra, hogy öt esztendővel ezelőtt, amikor Thüringiából jövet megtelepedett a városban, a határtvédő pompás erdőben villafélet épített. Nem nagyképi sarlatánszanatóriumot, ahová öregedő hiszterikák vonulnak szöke segédorvosokkal flörtölni, vagy „gyógyhotelt”, ahol receptre mérik a férfi masszort... Wildner doktor háza enyhe, inkább bájos, mint monstrális vadászlak féle. Finom és színes francia kert a közepén, oválban húzódó üvegezett folyosó. Az egyetlen, mi talán szembeötlő, a néhány lakosztálynak rendkívül bizarr és egymással kiáltóan ellentétes építkezés módja. Ez azért van — magyarázta nagy néha fogadott vendégeinek — mert nálam nem először épült a ház és aztán jön a beteg, hanem megfordítva. Mindenkinék — ismétlem, persze csak a „ritka példányok”nak — lelki berendezése szerint konstruálom a lakosztály stílusát — vagy stílusatlanságát, ha úgy tetszik...

— Ott van Rambanió barátom... említette egy ízben. De hiszen Önök emlékeznek erre a forradalmár szellemű mérnökre, aki a londoni városházát tervezte, egy szép napon pedig azzal állított be a lordmajorhoz, hogy ő végigépíti Angliát levegőben mozgatható házakkal. Rambanió barátom aztán addig lógott a levegőben meg nem értett tervével, míg idepottyant hozzám... Az ő lakosztálya nálam a legotrombább, szándékosan félig készült munka... És Rambanió — ki két év alatt alig tizszer szólalt meg — órákig áll az ablakánál, nézi, nézi a házat, mintha töprengene is talán valamin. Talán... egyszer megszólal...

A tanár és az író Luzernben ismerkedtek meg. Határozott ellenszenvvel vizsgálták egymást. Az író, az orvosban a tudósoknál oly gyakori tipust vélte fölfedezni: az álkülöncöt, néha a mogorvát színész-

kedő lelki anatómúst, hol a vivőrködő idegcsalót. Ez viszont az íróban a külsőségek ványadt lírikusát látta. Hamarosan mindketten megfordították bensejükben a vélemények hamis fotografiáit és a két ellentétes karakterű férfi közt hangtalan lelki kapcsolat kovácsolódott. Ment minden obligát formáktól. Nem nehezedtek egymásra a barátság unott ólomsúlyával, — egy évben alig négyszer ha találkoztak — de befele jól érezték, hogy sokkal szebb és több — mi láthatatlanul fűzi őket — a társadalmi kézsorításnál...

— Eljöttem — mondotta — megtekinteni a ritka látványosságot, hogyan is néz ki egy kiváló elme példány, a dicsőségek gőzfürdéje után... Hát igen, látogatóban voltam az este a darabjánál...

Az író most újból kilendítette az iménti hiszterias görös és dühösen csapta fejpárnáját az ágyvégehez.

— Uram, én tartok önnel némi rokonságot. Am ha azért jött, hogy csevegéseit a darabomba csomagolja, ha gyilkosok-gyilkosa módjára tetézni akarja a piócapójacák — és nagyot rugott az újságok felé — fűrészmunkáját agysejteimen, akkor lehet hullacsontkító — de a rokonságot részemről a szemetesládába vágom.

Wildner doktor asztmatikus hörrenésekkel nevetett rötes szakállába és ujjával odabökött az újságok felé.

— Hiszen ha meghalt volna kiválóságod, akkor sem dukál ki a tömjénezésnek nagyobb, glóriás füstje, aminővel kritikusi fölavatták a hallhatatlanság irodalmi szentjévé...? Hogy csak néhányat citáljak...

Az író most már fölugrott ágyában, sápadt, megnyult arcából mint tüzes karikák tágultak szemei.

— Nézze doktor, ha én most neveletlen gorombaságnak keresztelt szó-bombákat hajítanék oda önnek, joggal sorozhatna az affektálópozórök állatseregletébe... Tehát: ha azt akarnám elhíttetni, hogy mindaz, mit rólam izzadsággal kutatott szavakban és jelzőkben öntöttek, nem csiklandozta meg az én bőröm hitvány felületét is: a hiuságot — hazudnám és semmivel nem lennék a különb a színházi dícséreték vadszósában fölparolt ripacsna... De ha már felém jött taglójával, legalább hallgassa meg a szerencsétlen halálraiteltet, aki éppen most — ebben a rövid félórában — végzi önmagán a harakirit... Ha tegnap jön, egy álmatlan éjszakától vergődött író lát, ki pontosan vasalt frakkjától kezdve az elmaradhatatlan drukkig nem különb és nem más annál, aki agyának elsőszülöttjét most dobja ki a színpadi vásárra. Tegnap még ez is lehettem — ma már ilyen sem vagyok. Uresség. Egy föl-eszmélt részeg, ki tudatára jött annak, hogy a hamis spiritusz elégett gyomrában és most már csak a feje gőzölög kőtyagosan... Nincs harmincperce, hogy halálos biztos-

OLCSÓ CIPŐVÁSÁR!!

December hóban rövid ideig raktári készleteinket
➡ 10% engedménnyel árusítjuk ➡

„DERBY“ (volt Hungária) CIPŐGYÁR R.-T.
Fióküzletei: Avram J. (Kossuth)-utca 5. sz., Nlc. Jorga (Zöldfa)-utca 7. szám.

Női sáre pő	Lei 256.—
Férfi sárcipő	Lei 300.—
Női hócipő	Lei 557.—
Férfi hócipő	Lei 660.—

Hazi c'pőken is állandó nagyraktár

Dr. Grósz-család

Irtá: Lovassy Andor.

A családi életet sajátosságosan rendezte be a sors. Az apák foglalkozását megszerzik, megtanulják a fiuk. A földművelőnek földműves lesz a fia, az eke, a kasza, a ló, a kapa a kenyérkereső eszköz, ritkán válik kőszakraiból egy-egy mesterember vagy becsült és tintát szerető sariadék. A mesteremberek gyermekei is leginkább megmaradnak az apjuk foglalkozása mellett, s a falu közülök valaki falura földet turizni. Az úgynevezett „katonatiszti családok” tagjai is, fírólfira egyenruhát viselnek; met életük pályáján azok a hagyományok és hajlamok vezérlik az egyes embereket, melyeket gyermekkorukban beléjük oltottak a szülők; ellenben a középosztály tagjai nem kötik magukat az apák foglalkozásához. A birónak vagy szolgabirónak nem mérnök, orvos és ügyvéd lesz a gyermeke; ezek között legritkább eset az, hogy bevezetéseken keresztül az elődökhöz hasonló pályán keressék kenyerüket az utódok; annál ritkább az olyan eset, hogy házon kívüli nemzedéken keresztül egyfajta diplomát szerezzenek.

A nagyváradi bennszülött patriciusok közül én csak egyet ismerek, a köztisztviselő és közszeretettben álló dr. Grósz-családot, melynek tagjai több mint egy századéva óta, négy nemzedéken keresztül munkálkodtak az orvosi pályán. A család dicsőséggel munkálkodtak és munkálkodnak ma is, nem a Herbertek protekciójának, hanem saját elméjük fegyverszármazásával, foglalkozásuk örökölt szerepével.

Elsorolom őket.

Dr. Grósz Frigyes.

A váradi Fő-utcán, a régi „Báránka”-házban, a „Széchenyi”-fogadóval szemben, a ház előtti szarokház volt a Grósz-ház. Alig évtizede rombolták le. (Most többemeletes palota van e régi hajlék helyén.) Nemcsak a palota, hanem a szembeteg kórháza, a szembeteg szobái is. Vasrácsos kapuja felett a szembeteg Istenszem ékeskedett. Én még láttam ezt a házat és ezt a rejtélyes szemet. Messze vidékről sereglettek ide a gyógyulást kereső emberek, hiszen abban az időben Nagyváradon nem volt több házon kívüli orvosnál, annak is egyrésze csak szembetegségek kórháza. A szembetegségek gyógyításával egyedül csak dr. Grósz foglalkozott a múlt század elején, harmincas években. Az ő szemészeti kórháza Európában, sőt talán az egész világon a legelső volt, mert e helyen kívül a szembetegségeknek külön kórháza akkor még nem volt sehol. A betegeknek ez az otthoni menedékhelye, először, talán 1830-ban, a régi gróf Kornis-féle házban volt, csak később hozta át az ő utódja a váradi „Istenszemű házba” a betegeit. A ház működésével, egyéniségével, hírnevével kartársai között fényes és magas pozíciót vívott ki magának dr. Grósz Frigyes.

Két leánya volt: Mária és Judit. Máriát dr. Wertheimstein Alfréd schwalizsér tanítvány, később csésteleki földbirtokos, vett meg, de pedig unokaöccse: dr. Grósz Albert vette nőül. Egyetlen fia dr. Csátary Lajos és veje: dr. Grósz Albert is. Az apja, illetve az após nyomdokaiba lépett az orvosok lettek, kik tudományos és gyakorlati működésükkel, becsülettel megérdemelték a rájuk szállt fényes nevet és még jobban megzámáncozták azt.

Dr. Grósz Albert.

Élete alkonyán, mint ezüstös haju kedves öreg urat ismertem én is, meg az én

kortársaim is dr. Grósz Albertet; de ismertem az egész város és az egész vármegye s aki ismerte, szerette, tisztelte és becsülte is. Szelíd tekintetű, nyájas arcú, kedves ember volt. Csak fekete szemének mély tüze árulta el, hogy valaha, fiatal korában nagy eszmékért hevült a szíve. A magyar szabadságharcot mint honvédorvos küzdött végig; kötelességét ott is hiven és becsületesen teljesítette. Hű volt ahhoz a fajhoz és ahhoz a hazához, mely neki és elődeinek polgárjogot adott. A béke napjaiban, el nem csüggedve, orvosolta a szenvedőket s mint szemorvos, széles határon ismeretes volt ő is, mint az apósa és nagybátyja: dr. Grósz Frigyes.

Vendégszerető, nyílt házat tartott; két leányának és egyetlen fiának magas műveltséget adott. Az ő hátlékában mindenki jól találta magát. A bihari gentry-fiatalság kedves mulatozó tanyája volt az. Egyik leányát Nagy Gyárfás tüzérfőhadnagy, másik leányát pedig Szunyogh Loránd vette feleségül. Ez a messze földön híres nótáslegény éjjelizenék alkalmával, hejbeh sokszor elénekelte a Grósz-ház ablaka alatt ezt a nevezetes nótát, hogy:

Albert bátyám, Juci néném,
Az egekre kérem,
Zseni lányát feleségül,
Adja ide nekem!
Azért hogy én szegény vagyok,
Földhözragadt árva,
Kelmed se jött hat ökörrrel,
Kelmed se jött diplomával,
E cudar világra.

Mikor az öreg Grósz Albert meghalt, ez a családi ház is idegen kézre került. A leányok férjhezmentek, egyetlen fia, a legkiválóbb magyar szemorvos, a magyar tudományos világ büszkesége, dr. Grósz Emil egyetemi tanár Budapesten telepedett le és ott alapított családi fészket.

Ugy hallok az ő fia is, hiven az ősi hagyományokhoz, szintén orvos lett és szakkörökben már is nagy jövőt jósolnak neki.

Tehát ez a negyedik nemzedék, kinek a vérébe van oltva a tudomány szeretete.

Dr. Csátary (Grósz) Lajos.

Az öreg Grósz Frigyes egyetlen fia Lajos; egész más vérmérsékletű ember volt. Hatalmas athleta, szilaj, mozgékony, európai műveltségű, széles látókörű világfi. Ő is az orvosi pályára lépett, de a magyar szabadságharcot, mint honvéddadnagy, Görgei tábornok oldalán tizenhét éves korában karddal küzdött végig. Orsovánál meg is sebesült. Az elnyomatás korszakában mint népszerű orvos egy darabig Nagyváradon érvényesítette tudását, majd külföldi utazásai után Budapestre költözött, hol 1868-ban egyetemi magántanár, 1870-ben pedig a Magyar Államvasutak igazgató-főorvosa lett. Egészségügyi kongresszusokon, mint e kongresszusok tiszteletbeli elnöke, több ízben képviselte a kormányt Berlinben, Párisban és Londonban. Erdemei elismeréséül több külföldi és belső földi érdemrendet, majd csakhamar magyar nemességet kapott.

Örökké fiatal, lobbanékony természetű ember volt; csupa tűz és hevület. Jellemzősül elmondok róla egy érdekes esetet.

Mikor évtizedekkel ezelőtt Miklós Zsigmond országgyűlési képviselő megindította a Görgei Arthur tábornok rehabilitációját célzó mozgalmat, Nagyváradon két öreg 48-as honvédtiszt, névszerint Báchy Sándor és Buzáth István nem írták alá a nyilatkozatot; ebből közöttük és Csátary Grósz Lajos között valami szóváltás vagy éleshangú hírlapi polemia keletkezett, melynek következtében Báchy Sándor és Buzáth István általam és Fráter Kálmán által lovagias elégtételt kértek Csátarytól. Kinek segédei lovag Wertheimstein Alfréd és Örléy Kálmán voltak.

Mikor a négy segéd tanácskozássra

Attól függ, akar-e ön
karácsonyi
ajándékot
olcsón venni
?

Ha igen

úgy vegyen!

1 drb. diszes női inget	64	Leiért
1 „ diszes női inget	72	„
1 „ diszes női inget	76	„
1 „ egész diszes női inget	88	„
1 „ diszes női nadrágot	64	„
1 „ diszes női nadrágot	72	„
1 „ diszes női nadrágot	76	„
1 „ egész diszes női nadrág — — —	88	Leiért
1 drb. férfi zefir ing 2 gallérral — — —	175	Leiért
1 drb. prima férfi ing 2 gallérral — — —	195	Leiért
1 drb. hosszú köper férfi nadrág — — —	120	Leiért
1 drb. rövid nadrág — — —	75	„
1 pár női harisnya — — —	25	Leitől
1 „ férfi zokni — — —	14	„

Órlási választék
fehérművekben
és harisnyákban

Gyermekek kelengyék
direkt karácsonyi
ajándékcsoomagok

legolcsóbban és legizlésesebben

csakis

BERMANNÁL

Oradea-Mare, Fekete Sas passage

összegyűlt, Wertheimstein Alfréd az ő kedves bécsi magyarságával így szólt hozzám: — megbolondultátok magatokat?

— Miért?

— Hát a ti feleitek közül Báchy Sándor 75, Buzáth István 73 esztendő. Az egyiknek úgy reszket a keze, mint a citra hurja, a másiknak pedig hályog van mind a két szemén; de a mi felünk, a Lajos bácsi, még csak 63 éves fiatalember.

Hát nem is bolondultuk meg magunkat, hanem közmegelegedésre elintéztük az ügyet, lovagiasan, békésen, jegyzőkönyvileg. Vér nem folyt, csak tinta.

Pár hónap múlva Budapesten találkoztam Csátáry Lajossal és már messziről kiabált reám: — Na, ugy-e, nem ijedtem meg tőletek? Nem félek én a golyótól. Nézd, tapogasd meg, itt van egy most is a testemben, Orsovánál lőtték belém. Érzed?

Ott az utcán meg kellett tapogatnom az oldalát és tréfásan így szóltam hozzá:

— Kedves Lajos bácsi, érzem; de ez nem golyó, hanem zsirdag....

Azt hittem agyonver, de azután lecsilapodott és ő is jól kacagott rajta....

Egyetlen fia: Csátáry Frigyes, az egyedüli a családból, aki nem ment orvosi pályára, de fenntartotta annak színvonalát ő is: a Duna Gőzhajózási Társaság elnök-igazgatója lett.

Kedves jó öreg urak! Emberiség jótétevei. Beh jól jártatok, hogy ebből a hidegszívű, önző világból elköltöztetek, hiszen nem a nemesen érző patriciusoknak világ ez!

Ebben a nagy felfordulásban nincs nyugalom a föld felett, nyugalom csak a föld alatt van!

~~~~~

Epizódok Pinkerton detektívkirály életéből

Az elhunyt detektívkirály karrierje

Pár nap előtt Villiam Allan Pinkerton, a világhírű amerikai detektívkirály, meghalt. Pinkerton hatvankét év óta üzte hivatását és harminckilenc év óta volt feje annak az ezeröttszáz magádetektívet foglalkoztató detektívügynökségnek, amelyet atyja alapított.

Pinkerton menti meg
Lincoln elnök életét.

Allan Pinkerton, William apja, egy glasgowi rendőrnök volt a fia, aki fiatalon kivándorolt Amerikába és Chicagó környékén telepedett le. Akkor még igazi „Wild-West”-élet folyt e vidéken s napirenden voltak a löpések és rablótámadások. Az öreg Pinkerton annyi lökötöt és rablót tett ártalmatlanná, hogy megválasztották sheriffé. Csakhamar Chicagóba költözött és megalapította detektívügynökségét, mely csakhamar behálózta egész Amerikát s oly jó hírnévre tett szert, hogy az amerikai elnökök a Pinkerton-iroda detektíveivel őriztették magukat. Az öreg Pinkerton mentette meg Lincoln elnök életét a baltimorei merénylet alkalmával, az elnök azonban nem kerülte el végzetét, mert Washingtonban nemsokára meggyilkolták.

A Bank of England kirablása.

William 1846-ban született, tizenöt éves korában már az amerikai hadsereg kémosztályának tagja, majd atyja halála után átveszi a Pinkerton-iroda vezetését, ahol Róbert nevű fivére is dolgozott 1906-ban bekövetkezett haláláig. Világhírét Sheridannek, a Bank of England kirablójának kézrekerítése alapozta meg 1870-ben.

Sheridan, aki egy millió angol fontot — abban az időben horribilis összeget — emelt el a bankból, nyomtalanul eltűnt Európából s helyette egy Pridwells nevű ártatlan embert ítéltek el. Pinkerton azonban sejtette, hogy „rég ismerőse” Sheridan követte el a rablást s embereit az egész világon mozgósította Sheridan ellen. Sheridan az Ohio állambeli clevelandi National Bank kirablásakor tényleg Pinkerton embereinek kezébe került, azonban a rendőrség elkövete azt a baklövést, hogy a felháborodott s nagyon energikusan fellépő elegáns gonosztevőt 1400 font kaució ellen feltételeken szabadlábra helyezte. Mire Pinkerton a helyszínre érkezett, Sheridan már megint kámforra vált. Pinkertonnak föltétlenül szüksége volt Sheridan egy fényképére, hogy azt megsokszoroztassa, lehetőség tegye Sheridan üldözését. Ily fénykép azonban nem volt sehol. Pinkerton távirati parancsot adott embereinek, kik még az éjjel betörték Sheridan összes rokonainak lakására s onnan ellopva a családi fényképgyűjteményeket, birtokába juttatták Sheridan fényképének. A fényképet megsokszoroztatták s elárastották vele az egész világot és — Sheridan csuklójára Pinkerton pár hét múlva rátette az acélbílincset.

Huszonhat évig a „devonshirei hercegnő” elrablójának nyomában.

Pinkerton egyik legnagyobb esete a következő volt: 1876 május 26-án a londoni Bondstreeti Agnew-képtárból ellopták a kincseket érő „Devonshire Gainsborough hercegnő” képet. Az ügyet Pinkerton vette a kezébe. Egy év múlva New-Yorkban elfogott egy Elliott nevű betörőt, kiből a vallatás alkalmával azt a szenzációs vallomást csikarta ki, hogy ő is segédkezett a Bondstreeti képrablásnál s az igazi tettes Worth, ki Londonban van a képpel együtt. Worth azonban, ki figyelemmel kísérte a világ összes lapjait, értesült a lapokból Elliott elfogatásáról s rossz szat sejtve, Délafrikába menekült s eltűnt Pinkerton elől, ki tüvé tette utána az egész világot, de hasztalan. Ennek oka az volt, hogy Worth a liegei bank páncélszobájának kirablása alkalmával álnév alatt a rendőrség kezére került, hét évre lecsukták s csak 1898-ban szabadult ki. Pinkerton ekkor ismét a sarkában volt és 1902-ben sikerült kézrekeríteni a világhírű betörőt és visszajuttatnia a kincset érő képet az Agnew-képtárhoz.

Pinkerton egy szanzációs trükkje.

Pinkerton egy ízben megbízták azzal, hogy százezer fontot vigyen Newyorkból magával egy rendkívül távol eső amerikai városba. A megbízás hire egy newyorki rablóbanda fülébe jutott s a robogó gyorsvonatot nyílt pályán megtámadták a rablók, behaltak Pinkerton fülkéjébe s a „halálapadt és remegő” detektívet összekötözve, elemelték a fülkében levő páncélszekrényt, mely a Pinkertonra bízott pénzt rejtette. A rablók a páncélszekrénnel leugrottak a robogó vonatról, mely tovább robogott a megkötözött, de kedélyesen mosolygó Pinkertonnal. A rablók, kiket később elfogtak, több órai munka után feltörték a páncélszekrényt, mely tele volt régi újságpapírossal. A százezer font sterling Pinkerton mellényébe volt bevarrva. Hires esete volt még Pinkertonnak a Baltimore Bank kirablójának elfogása, kiket egy magánjachtton egészen a Havanna-szigetelig üldözött, ahol elesiepte őket.

„A gonosztevők nem születnek, hanem nevelődnek” — ez volt Pinkerton is-

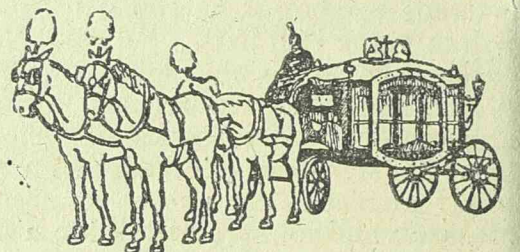
mert mondása, ki mindig bizonyos mértékű humanitással kezelte pácienseit és ez a gonosztevők világában nagy tiszteletnek örvendett. A Pinkerton-iroda hírnevét növelte az is, hogy nem fogadott el egyetlen megbízást sem házasságtörési esetekben bizonyító adatoknak és fényképeknek beszerzésére.

Nagy

Karácsonyi

Vásár

Roth
CSIPKEÁRUHA
Sas passage

Halálozás

Alkalmával a családtagok saját érdekükben keresték fel a Germán Károly utóda „Kegyelet” kereskedés temetkezési intézetét, hol a legolcsóbb és legszebb temetéseket rendezik. — Különösen hívom a közönség figyelmét arra, hogy üzletünk Sas-passageban van a vaskereskedés mellett, Oradea-Mare. Teljes tisztelettel:

Germán Károly utóda Tarso

Próbálja meg, nem bánja meg

ha ruháját **DAVID és KOHN** ruháknál, Sir. Alexandri (Tel. ki-u.) 4. sz. alatt készített legizlésebb kivitelben, alanti árak mellett:

Árjegyzék:

Zakó öltöny	800 Lei
Felső	
Raglán	700 Lei
Ujzster	
Téliabát sima	800 Lei
Téliabát Hamilton v. Lord	900 Lei

Estélyi ruhák jótányos árban, a legszebb kivitelben

Újdonság, ami még eddig nem volt

Aszódi (Sas-palota)
Karácsonyi
cukorka-különbözőségek a leg'rtébb minőségben megérkeztek. Olcsó árak.

123. december 23.

Somorú állapotok a járványkórház területén

Járványkórházból terjednek a járványok megyszerte — Gyöngyület a csavargók gyűjtőtelepén — Gyermek életveszélyben

November elsején lépett életbe a csavargó-törvény, amelynek nemes intenciója, hogy a munkanélküli csavargókat, gyermekeket és felnőtteket nemre való alkalmatlanság nélkül az utcákon összefoghatja a rendőrség, és a gyermekeket tanoncokotthonokba, az aggokat menházakba helyezi, akik pedig ismételt csavargáson érkezték megbüntetnek. A csavargásért összegyűjtött felett Tátray Sándor törvénybíró bíróság ítélt. Ismétlem, intenciója a törvény és szociális bajokon kíván, néha a csavargó árva jó utra terelésével, a zűlléstől való megmentésével hasznosul a társadalomra. Ha azonban a kivételrendszerébe hiba csúszik, ha valahol meglek, a csoportokba gyűjtött zűllésre a törvény indít.

Nagyváradon alábbi riportunk beszámolója szerint még a rendszerben nagyon hiány mutatkozik, amelynek pótlása a rendőrség és halaszthatatlan és tapasztalatok szerint több erőre és szélesebb körű beavatkozásra van szükség a törvényt végrehajtó hatóságok részéről.

Gyűjtőtelep a járványkórházban.

Az első tévedést akkor követték el, amikor a rendőrségi razziákban általában a járványkórház belső területén helyezték a gyűjtőtelepet, amely jelenleg üresen álló épületben, a kórház barakkjában.

Szerencsétlen gondolat volt éppen a járványkórház területén, legnagyobb ellenőrzésnek alávetett területet, a járványkórház ragályos baktériumokkal telt területet a járványosság előtt megnyitni és átengedni a csavargóknak, akiknek nagyrésze a járványkórház területén élhet, semhogy az egyetemen a rendőrség és a kórház csekély személyzete ellenőrzést tudna feleltük gyakorolni.

A járványkórházban jelenleg

harminckilenc vörhenyes (scharlach) beteget ápolnak és egy diftéria gyermekét. Tehát a vörheny terjedőben van Nagyváradon.

Minden ellenőrzés és minden erőteljes dezinfekció ellenére a járványkórház egész első területe a vörheny járvány baktériumai által van telítve. Az az ápolónő, szolgálatban van, aki a gyermekek körül foglalkoztatott, ápolja őket, a ragály baktériumainak millióit hordja ruháján, haján, kezén és nem is kívánható tőlük, akik a külvilágra nem érintkeznek, hogy folyton mossák kezüket és ruhát váltanak, ha a kórház első területén, színekben és más helyiségekben foglalkoznak. Fertőzött ott az ajtó, a lépcső és ezért teljesen megérthető, hogy a múltban a legnagyobb ritkaság volt, hogy valakinek, a beteg hozzátartozói közül látogatási engedélyt adtak volna. Modern járványkórházakban is csak kivételesen adnak látogatási engedélyt és a látogatóra fehér köpenyvet adnak, utólag pedig, ha a beteggel érintkezett, megfertőzik. Most egy nyitott kapun bárki bejuthat a kórház területére.

Dr. Comsia János városi főorvos helyesen tiltakozott a csavargó gyűjtő-

telepnek a kórház belterületén való elhelyezése ellen, végül is abban állapodtak meg, hogy a gyűjtőtelep épületét magas kerítéssel veszik körül és a palánkon az utcára ajtót vágnak.

Ez az elkerítés azonban mai napig nem történt meg és a csavargók az elégtelen rendőri ellenőrzés miatt kiszökösnek a kórház területére.

A csavargásért befogottak létszáma folyton változik, mindennap visznek valamennyit, illetőségi helyére vagy más gyűjtőtelepre elfogottakat, sőt számosat szabadon is engednek hozzátartozóik garanciájára. Kérdjük:

Ki felel azért, hogy az elszállítottak, szabadon bocsájtottak a ragályos betegségek baktériumait hurcolják szerteszert?

És nem tételizhet-e fel jogosan, hogy a telepnek tulajdonítható a járványos beteg számának gyors emelkedése?

Lopnak a csavargók.

Kikor munkatársunk ünn járt, a kórház fertőtlenítéssel foglalkozó egyik szakembere azon vitázott a posztoló rendőrrel, hogy ki szakitotta le a nagykapuról a lakatot is. A telep részére ugyanis külön ajtót bocsájtottak rendelkezésre. Ennek a következménye, hogy a kórház embereinek kétségbeesett tiltakozása ellenére

az állandóan nyitva tartott ajtón egész nap asszonyok, gyermekek járnak a csavargásért elfogottakhoz a kórház területén át és hurcolják el a ragályt.

És ezen a kapun beözönlenek a beteg gyermekek hozzátartozói is. Teljesen lehetetlen helyzet, aminek meg kell szűnnie.

Az épület ajtajában posztoló rendőr nem mehet minden ember után, aki fáért, vagy szükséglete végett elhagyja az épületet, mert addig a többi szökhetne meg és ennek a következménye, hogy az

éhes csavargók feltörték a színek, az élelmet megdézsmálták, sőt ellopták a kocsisok ételét is. Szóval bebarangolják a kórház területét.

A kórház élelmiszer készletének többszörös megdézsmálása miatt a kórház gondnoka bejelentette a városi főorvos hivatalkának, hogy nem tud tovább felelősséget vállalni a kórház vagyonáért.

Gyöngyület az asylumban.

Néhány nap előtt pedig az a hallatlan eset történt, hogy egyik csavargó, aki ajánlott levélben ötszáz lejt kapott, nagy bosszút rendezett a telep helyiségében. A vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy mivel mulatott s általában hogyan történhetett meg ez a mulatozás. A bort egyik csavargóval hozatták, aki száz lejt hagyott az üvegekért a korcsmában. Reggel ugyanezt a csavargót visszaküldték a száz lejt letéért, fel is vette és többet nem tért vissza a telepre. Megszökött. Még ma sem találták meg.

A csavargó-telep forgalma olyan nagy, hogy néha ötven ember is van benne. Je-

lenleg 16 férfi, négy kiskorú gyermek és kilenc asszony.

Elhagyott gyermekek testi és lelki veszélyben.

Egy 12 éves, jóképű fiúcska feltűnik ártatlan arcával a sok ruhátlan, öreg, rongyos alkoholisták csavargó között. Nagy Sándornak hívják, árva, bihardíószegi gyermek, aki elmondása szerint azért jött Váradra, hogy suszterinasnak beálljon. Időközben elfogták, ársors: tizenkét éves korában csavargók gyűjtőfogháza, lelkölő beszédek hallgatása, hacsak erős jellemet nem örökölt néhai szüleitől. Abban reménykedik szegény, hogy vérrokonai érte jönnek és jót állva érte, kiszabadítják.

Papp György szintén 12 éves suszterinas volt Rompacsek nevű lakatos-utcai suszternél. Állítása szerint gazdája engedelmeivel távozott hazulról és a rendőrség elfogta. Várja, hogy gazdája érte menjen, mielőtt bíróság elé állítanák.

És ezeknek a gyermekeknek s valamennyinek az élete folyton abban a veszélyben forog, hogy elkapja a súlyos járványok valamelyikét, a lelke pedig a sok felnőtt csavargó mételvények van kitéve. Ez nem lehet a törvény intenciója.

A rendőrprefektusnak és a polgármesternek kell gondoskodniuk arról, hogy megfelelő helyre állítsák fel a gyűjtőtelepet, megfelelő ellenőrzést kell beállítani és az emberiesség is megköveteli, hogy a gyermekek, akik heteket kell, hogy töltsenek a gyűjtőtelepen, külön teremben elkönyöktessenek a megrögzött csavargóktól.

Bélyeggyűjteményeket magas áron veszek

Bel és külföldi bélyegekben nagy választék. Hiányjegyzékre árakat özlöm Leve vagy referencia ellenében választékot is küldök. Erdély nagyotb városában bzmányosokat keresek. — A MICHEL 1924 Ára franco 80 lei. Megendelhető az összeg előzetes befizetése ellenében. Fogazatmerő, csipesz, választásfüzet, egyoldalos és ké oldalos bélyegragasztók, albumok raktáron. Michel Nectrag

Magrendelhetők az összeg előzetes befizetése ellenében.

Kemény A.

bélyegkereskedő,

Oradea-Mare, Strada Vlahuța 50. szám

GRACIA

ÚJ FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM

Reg. Ferdinand (v. Rákóczi-ut) 23. sz.

(Steiner-ház)

megnyit!!!

1763

Ti ennat év óta fennálló **szabó üzletemet** Parcu Eni-escu (Ezredévi Em. kiter) 2. sz. Rimanóczi szálloda mellé helyezem át. — Raktáron levő szöv tmből ö yök, kabátok és raglánok legszebb kivitelben készülnek. **SEIDLER, ur! szabó.**

NAGY KARACSONYI OCCASIO!!

10% RENAISSANCE S. A. divataruházában
engedményt ad az eddigi leszállított árakból

Párisi karnevál

Írta: dr. Erdész István.

Páris, 1923. november hó.

A place de l'Opérán, ahol estefelé ezerszámra száguldnak az autók, villamosok, autobuszok és az emberek valóságos művészettel siklanak át a járművek veszedelmes forgatagán, ma szokatlan színek tarkítják az amúgy is zajos és tarka estét. Visongó lányok és éneklő diákok szaladgálnak összevissza tarka tömegben, a villamosok és autobuszok is hangosak a különböző kosztümökbe öltözött lányok tömegétől. Mindnek a fején tarka szalagos színes főkötő van, színes az arcuk és a hangulatuk is. Holnap lesz Szent Katalin napja és ez az este Franciaországban a lányok és diákok bolondos örömnépe. Szokás szerint ilyenkor minden 25 éves nő, ha még nem ment férjhez, kontyba tűzi a haját, színes főkötőt tesz a fejére és hódoló demonstrációval ünnepli és élteti a leányélet szépségeit. A diákok szolidárisak ebben az ünneplésben és az egész quartier latin tódul ilyenkor erre, a belső kerületek felé, ahol a nagy divatszalonok ontják magukból az ünneplő midinettek ezreit.

Az opera környékén egész utcák vannak tele a világhíres női divatcégeknek nagy palotáival és ezek a cégek a mai estét hivatalos ünnepként tartják meg. Nagy zsvajgás, ének zeng az emeleteken, erkélyeken és egész palotákon, ahol óles reklámok kiabálják színes villanykörtékkel, hullámzó reflektorokkal és az éjbe beragyogó, mozgó betűkkel a Galerie Zafayette, a Chic Parisien, Mme Germain, Atelier Lelong, Liberty és a többi világhíres nagy cég neveit. Alattuk a tarka világitásban az örült karneválos tömeg, mert bent a szalonokban most bál van, a tulajdonosok rendezik pezsgővel, zenével, bonbonokkal és egy-egy ruhadarab ajándékkal. A lányok bonbonokat, égő cigarettát, serpentineket dobálnak az utcára. A diákok csókokat intenek és éljeneznek fölfelé.

Egy szemüveges japándiák áll az opera előtt, egyedül, komolyan nézi a közlekedő hatos leánycsoportot. A festettarcú, tarka csoport ölelkezve, visongva jön, az egyik közülük, egy selyemruhás, Napoleon-kalapos, márkinak öltözött lány odahajol a kis japánhoz és megcsókolja. A többi öt utána. Odébb már várják őket csoportos diákok és összecsókolóznak, karonfogva ruhanak velük tovább. Egy otromba nagy, komoly autobusz megakadt közöttük, zavarban van, nem tud kitérni mögöttes a többi autók tolongó tömege. A tarka csoport körül fogja az autobuszt és körbe táncolva énekelnek, kiabálnak. Egy néger theológus, reverendában, fölveszi az egyik lány főkötőjét és az autobuszra ugorva, onnan franciául énekel fölfelé. A rendőrök alig tudják helyreilleszteni a megzavart forgalmat. A megzavart autók már százsámra toporzékolnak és túlkölnék. A lovasrendőr erre füttyjellel megállítja az egész forgalmat a táncoló tömeg körül. Egy kislány, alig néz ki 16 évesnek, „tout va bien” fölírás van a sapkáján, csókot int a lovasrendőrnek. Erre a diákok fölemelik a leányt a ló mellé, biztatják; a rendőr már majdnem megkapja a csókot, csak le kellene hajolni a lányhoz; kínos zavarban van helyzete magaslátán és a biztató tömeg közepette. Egyszerre sípjába fúj, az autók csordája fenyegetőnek kezdődül és a jókedvű tömeg sikoltva, kiabálva szalad tovább a zajos éjszakában.

Értesítés.

Üzletem átszervezése és nagyobbitása folytán raktáramat rendkívül olcsón eladásra bocsájtom; az összes árukból

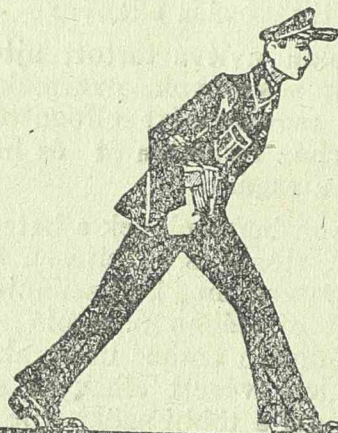
15% engedményt adok.

Különös figyelmét felhívom
női, férfi és gyermek haris-
nya különlegességeimre

Darvas

Reg. Ferdinand 3
speciális kötött
áruháza.

**DIÁKEGYENRUHÁK
ÉS SAPKÁK =**

RÉSZÜLNEK
GERGELY GYULA
BUL. REG. FERDINAND N° 55

**Karácsonyi
kivételes olcsó áraink!**

Té-készlet 6 személyes	Le 500.—
Kávéskészlet 6 személyes	„ 500.—
Gyümölcsös készlet 6 szem.	„ 170.—
Tésztakészlet 6 személyes	„ 170.—
Étezőkészlet 6 személyes	„ 800.—
Mosdókészlet 5 részes	„ 400.—
Írószekrény 5 részes	„ 750.—

Képkerekeztetés! Ablaküvegeztetés!

Komlós Testvérek

üveg, porcellán, lámpa-
és disztribúciós gyári rakara

Oradea-Mare — Nagyvárad

Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13.

A temesvári magas foktartalmú

„Record-Speciala”-

SÖR

eredeti gyári palackozásban
kávéházakban, bodegákban,
csemege-üzletekben kapható

Karácsonyra

ne vásároljon addig, amíg meg nem tekintette

Horovitz és Mózes

színházi cukorka angro és detal
áruházának legdusabban felszerelt cso-
koládé, Krampus és mindenemű cse-
mege-áru nagyraktárát.

Románszentgyörgyi **HEBE** gyógy-
és borvíz nagybani egyedárusítása.

Str. Teatrul (Színház-u.) 4.

2023 Telefon interurban: 2—69.

200 leien felüli vásárlásnál 5% árengedmény.

Őszi kalap újdonságok
uri divat elkek

Róth M. Utóda
cégnél, Mária királyné-tér 3.

NŐI KABATOK

női ruhák, gyermekruhák, mélyen le-
szállított árban kaphatók

Modell Áruház

Str. Vlahuta (Szent János-u.) 6

„Kék csillag” ★ Áruház

Piața Unirii, N. Iorga (Zöldfa-utca) sarok

HARISNYÁK, KEZTYÜK, női, fiú és

leány a gyapjuszövetek. — RÖVID

ÁRUK nagy választékban.

OLCSÓ SZOLID KISZOLGALÁS!

Max Brotmann

Bukarest Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismeri cég speciális osztályi
letesi ett és elvállalja a kereskedő
és iparos ilag képviselőt és kü-
lönféle érdekeik keres túlvitelét
a központi ser eknél, bankoknál,
hatóságoknál stb. Bukarestben,
u. y hogy a felek az utazást és
egyéb költséget megtakarítják —
járnatok az összes bukaresti
nagybarokból.

2 18

Karácsonyi vásár

megkezdődött

24-ig, kérem az igen tisztelt vásárolni szándékozókat, ezen alkalmat

az eddigi 10 évi árakból, 20%-al olcsóbban előírva áru-
sitok minden raktáron található árucikkeket, december
megragadni

Keller áruházában

Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 8 sz. alatt

Kutasították három nagyvállalat vezetőjét Kolozsvárról

Kolozsvárról jelentik: Minden megtagadó kijelentés ellenére a nemrégiben létesített idegenellenőrző hivatal több olyan végzést hozott, mely nagyon alkalmas arra, hogy Kolozsvár város nyugalma megbotolygassa.

Kolozsváron a nemkívánatos elemek nyugodtan élnek tovább, ellenben a városi tanács ma kiutasító végzést kézbesített az özgazdasági élet három olyan vezetőjének, akik nemcsak, hogy semmilyen szempontból sem eshetnek kifogás alá. Kiutasító végzést kapott:

Bató Sándor, az „Adria” Biztosító Társaság vezértitkára,

Vajda Sándor, a Ferrara igazgatója, Szobodka Zoltán mérnök, a Zsigmond és Társa villamos-cég társtulajdonosa. Ez a legfeltűnőbb eset, mert Szobodka már a román impérium első napjaiban létesített és mint a mértékhitelítő hivatal elnöke, hosszú ideig az állam szolgálatában állott.

Bató, az glasz érdekeltségű Riunione Adriatica Di Sicurtà kolozsvári expozitójának vezértitkára magyar állampolgár, de belügyminiszterileg jóváhagyott tartózkodási engedélye van, melyet a város tanácsnak respektálnia kell.

Vajda Sándor, a harmadik kiutasított szlovák állampolgár, de a sziguranca is megengedte az itt tartózkodást. Egyébként ő az igazgatója az Aranyosgyéni óriási gyárteleppel rendelkező Sodanipari Részvénytársaság áruosztályának a Ferrariának, mely tulnyomórésztben román érdekeltség.

Nyilvánvaló, három ilyen nagyvállalat vezetőjéről nem lehet megállapítani, hogy nem üznek hasznos foglalkozást, az alapon az iparkamra akciót indítva méltánytalan kiutasítások ellen, mert nemcsak a lakosság nyugalma, de a gazdasági élet zavartalan menetét is veszélyeztetik.

Árlejtések a közkörháznál

A nagyváradai állami kórházban árlejtést adtak a hús, tej, liszt és fűszerszállításra. A fűszerszállításra két ajánlat érkezett be, az egyiket Parkes és fia 16 százalékos engedélyezésre, a cukornál 5 százalékos, ill. a rizsnél 10 százalékos.

A tejet Weinberger és Goldberger-cég árú 6 lei 40 baniért szállítani.

A lisztre három ajánlat érkezett: Papp Győző, Sternberg Bernát és Dancse Ioanő. A legelőnyösebb az utóbbi, aki napi áron árúja a lisztet.

A húsfelállításra pályáztak a következő cégek: Hartmann Sándor, Lőrinc Albert, Róbert Béla és Kain József. Ez utóbbi 5 százalékos engedélyt, míg Lőrinc 3 százalékos a marhánál, 10 százalékos a juhúsánál, a zsírnál és disznóhúsánál semmit nem enged, a többiek sem. E két utóbbi közt lesz a verseny.

A bizottság, mely Anca György orvos dr. kórházi igazgatóból, Peles Sándor főgondnokból és dr. Pop Sándor főorvosból állott, a beérkezett ajánlatokat az özgazdasági bizottsághoz terjeszti fel, amely a pályázatok sorsáról s kijelöli a cégekkel melyekkel szerződést kell kötni a jövőre.

Beérkezett még a Mithos-szappangyár ajánlata is, de erre nem hirdettek pályázatot.

A Reinitz-ügy nagyváradai rejtelmek

Egy asszony, aki szeretne Reinitzzal találkozni — Reinitznak több lakása volt Váradon

A Reinitz-ügy felett még nem tért napirendre sem a nyomozó hatóság, sem pedig Erdély újságolvasó közönsége. Minden nap valami új borzalom súlya nehezedik erre a rettenetes emberre, aki a többrendbeli gyilkosság súlya alatt nem tört meg, hanem konokul tagad. Nagyváradra eddig nem nyúltak el a Reinitz-ügy szála. Csupán arról volt szó, hogy talán Nagyváradon adta fel Reinitz azokat a leveleket, amelyekben az áldozatok hozzátartozóit értesítette, hogy üzleti ügyben hosszabb ideig távolmaradnak.

Pár nappal ezelőtt — mint megírtuk — Nagyváradon járt Grósz Hermanné nagykarolyi lakos, akinek férje az utolsó áldozat volt Reinitz karmai között. Grószné anyagi áldozatok árán nagyon sok terhelő adatot szerzett már Reinitz ellen. A szerencsétlen fiatalasszony Nagyváradra is azért jött, hogy Spitz Sámuel zacskógyáros eltűnését kapcsolatba hozza Reinitz nagyváradai tartózkodásával.

Grósz Hermanné érzése nem csalt, Reinitz Nagyváradon járt

és feltétlenül ismerte Spitzet, mert többször megfordult Baross-utca 10. szám alatt, ahol Spitznek a műhelye volt.

Ezt az adatot mi nem Grósz Hermannétől kaptuk, hanem két napig tartó nyomozásunk után tudtuk meg, több feltétlenül értékes adattal együtt.

Egy asszony, aki szeretne találkozni Reinitzzal

Kapucinus-utca 18. Ez a ház az, ahol Reinitz többször megfordult, mint ahogy Grósz Hermanné a „Nagyvárad” munkatársának mondta. Péntek délután elmentünk a kérdéses házba. Kalmár Lajosné lakásába nyitottunk be, akit különös jóvábe látó érzéssel áldott meg a sors. Megálmodta a forradalmakat, évekkel előbb pedig azt, hogy gróf Széchenyi Miklós fogják Nagyváradon püspöknek megválasztani. Azonnal a nevémen szólít, pedig én soha az életben nem láttam.

— Nem az én lakásomban lakott Reinitz — mondja — hanem itt mellettem egy özvegy asszonynál, aki mindig kiad lakást idegeneknek.

Két évvel ezelőtt egy szombati napon itt volt Reinitz. Egész nap a szobában volt, nem beszélt egy szót sem háziasszonyával; hanem mindig detektiv-regényt olvasott.

— Nagyon sajnálom, hogy nem találkoztam vele. Én bele láttam volna a veséjébe annak a gazembernek. Mondtam is itt a szerencsétlen Grósz Hermannénak, ha én találkoznék vele, akkor még ma is élne az ura.

A Kapucinus-utcán tudunk meg egy másik adatot, mely szerint Reinitz jó viszonyban volt egy Askenázi nevű emberrel. Askenázi volt annak idején gyanúsítva a pénzlebegyzéssel (1920. nvarán), de tisztázta magát s most Amerikában van. Családja Váradon él, most várják hazra.

A Reinitz név hallatára megijednek az emberek

s nem akar tudni senki semmit. Str. Cuza Voda (Szaesvay-u.) 50. sz. alatt lakik As-

kenázi családja. Nem ismerte senki Reinitzot, nem tudják, hogy idejárt, még Askenáziék ismeretségét is leakariák tagadni. Lavpangani kell valaminek e félelem mögött s ha kiderítenék, talán egy újabb gyilkosság — Spitz Sámuelé — nehezedne Reinitz amúgy is túlterhelt lelkére.

Reinitz nagyváradai ittléte halálos pontossággal összevág Spitz Sámuel eltűnésével. Most a bejelentőhivatalba megyünk, hátha ott megtaláljuk, hogy Reinitz mikor volt Váradon és kinél lakott.

Végig lapoztuk 1919., 1920., 1921. és 1922-es évkönyveket, amelyben az idegen illetőségű, de román állampolgárok érkezése és távozása van bevezetve. Sem szállodákban, sem szállóhelyeken nem fordul elő Reinitz neve. Sok álneve közül ki tudja melyiket használta Nagyváradon?

Pedig Reinitz járt Váradon és feltétlenül érdemes volna kideríteni mit csinált és kikkel érintkezett ő itt.

Mit mond Spitz Sámuel veje?

Felkerestük Diósi Lajos urat is, aki a két évvel ezelőtt eltűnt Spitz Sámuel veje. A következőket mondta:

— Baross-utca 10. sz. alatt volt apósom üzlete. Ott hallottam a váradon, hogy látták annak idején Reinitzet a házban, sőt ott is lakott napokig. Azonnal értesítettem erről a rendőrség bünyügyi osztályának főnökét, aki detektiveket küldött ki a helyszínre. A detektivek megállapították, hogy Reinitz nem lakott ott s arról be volt fejezve az ügy. Mi már beletörődünk régen abba, hogy soha ne tudjuk meg mi módon halt meg apósom, vagy ki gyilkolta meg, de

előttünk sem teljesen kizárt, hogy talán Reinitznak van valami köze szerencsétlen apósom eltűnéséhez.

Ha figyelembe vesszük, hogy Reinitz kezei között mindig olyan emberek tűntek el, akiknél nagyobb összegű pénz volt, valamint Spitz eltűnésének és Reinitz Nagyváradon tartózkodásának időpontját,

nagyon valószínű, hogy Reinitz gyilkolta meg Spitz Sámuel is.

A szatmári vizsgálóbíróság figyelmét felhívjuk Reinitz még kiderítetlen nagyváradai szereplésére.

Ennek a titokzatos embernek minden lépésénél emberek tűntek el, családok morzsolódtak szét. Szorgos kutatás után talán lehetne bizonyítékokat produkálni.

Van még több olyan halvány bizonyíték is a kezünkben, amelyet nem lehet egy riport keretében belevenni. Ha esetleg nyomozás indul Reinitz váradai tartózkodásának felderítésére, akkor majd a nyomozó hatóság rendelkezésére bocsátjuk.

Biró György.

Spitz gyilkosa nyomában

Más munkatársunk jelenti: Grósz Hermannénak Románia leglázasabb nyomozójának elbeszélése arról, hogyan akadt férje gyilkosának nyomára, megszólaltatja Fodor Béla detektiv-csoportvezetőt, aki a következőket mondta az esetről:

— Ha már napirendre került Grószné révén a Spitz-eset, nincs ok arra, hogy a

karácsonyi
ünnepek
alkalmával

10 %

engedményt ad a
már mélyen le-
szállított árakból divatáruház

MISSIR

valóságot ne mondjam el. Én iuttattam nyomra Grósznét abban a tekintetben, hogy Nagyváradon tartózkodott Reinitz Jakab pár napig, amikor is leveleket adott fel Grósz Hermann és Szuruk nevére, amelyekben a már láb alól eltett férjek értesítik otthon maradt feleségeiket, hogy ne várjanak rájuk, mert Bukarestben vannak üzleti ügyekben. Meg is jelöltem a házat, Kapucinus-utca 18., ahol Reinitz tartózkodott s Reinitz később ezt be is ismerte a szatmári vizsgálóbíró előtt. A gyanu, hogy Spitzet Reinitz és esetleg bűntársa tették el láb alól, bennem fogamzott meg, de ahhoz valami bizonyíték is kellett volna, hogy én tovább mehessek. Ezért utasítottam Grósznét, hogy a vizsgálóbírónál jelentkezzék s adasson nekünk megbízást a további nyomozásra, mert így, hulla hiányában, bizonyíték nélkül nem mehettem tovább. Azt csak nem kívánhatta tőlem senki, hogy felhajtsak minden gyanus embert s kipofozzak belőle valami terhelő vallomást, amit majd visszavon a vizsgálóbírónál. Hiszen épp ebben a bűnügyben történt, hogy kihallgattak egy gyanúsítottat, aki a vizsgálóbírónál arról panaszkodott, hogy megverték s eljárást kért a nyomozók ellen.

— Én ilyenre tehát nem vállalkozhattam, viszont Spitzék hozzátartozói vagy a szatmári ügyészség szolgáltathattak volna valamelyes alapot a további nyomozásra. S ha már benne vagyunk a dologban, el kell mondanom, hogy nem is mehettem tovább, mert — és ez így van — a bűnügyi alaphoz nem kaphat az ember semmit ahhoz, hogy tovább folytathassa a nyomozást. Erre nincs pénz s én ezt nem is előlegezhettem. Grószné tehát csak ott járt, ahova én küldtem s Bejan kapitány sem mondhatott mást, mint azt, hogy az ügyészségnél kell a Spitz-ügyre vonatkozólag megkérni s elrendeltetni a nyomozást, miután holtest nincs tehát gyanúokok szükségesek.

Régi asszonyokról — mai asszonyoknak

Ha régi Altwin-csiphés figurája kerül kezébe a elgyönyörködés a régi Bécs kedves művészetén, gondolsz-e arra, aki negyvenötven évvel ezelőtt, mint fiatal lány vagy asszony örvendett nyugodt éet tavaszában a széplevő lovag ajándékának. Mielőtt witrédbe tenné a neked is örömet jelentő régiségedet, gondolj rájuk, akiket az élet alkonyára a begyetlen sors mostohasága egyedül hagyott. És horns özvegységben, a Lujza Otthon kis szobácskáiban, teljes szegénységben éltek hátralevő napjaikat. Gondoljatok rájuk asszonyok, akikről nem vette el szeretteit a halál és családi szeretet melegében tisztelt veszi körül a megföhéredett firtóket, vagy akik még fekete hajjal nem lájlatok a holnap napot, a bizonytalan jövőndöt.

Egy áldottszívű asszony, Lakatos Zoltánné egy évvel ezelőtt felkérte a társadalmat, hogy a Lujza Otthon elszegényedett tízenegy asszonyának egy évben egyszer vigyenek uszonát. És a múlt évben megértésre talált a kiáltozó szó: háromszáz ur, nemesen gondolkodó család, akik megértették, mit jelent a boldogabb napokat látott ur önek az uszonna-kávé. Lehetetlen, hogy az új esztendőre össze ne gyűljön ismét azoknak a névora, akik egyszer egy évben — hiszen nem olyan nagy áldozat — uszonát küldenek a Lujza Otthon elnagyott, a világon egyedül maradt hölgyeinek.

A Kath. Növédő vette kezébe ennek a kedves, megemlékező társadalmi kérdésnek rendezését és felkérte Stark Róza urnöt, hogy minden délután öt órakor a Lujza Otthon Lukács György-utcai kapujában fogadják az uszonát küldő hölgyeket és segítségére legyen a kiosztásban. De előre kérnek mindenkit, aki uszonát és bármi mást adni akar, előre jelentse a Kath. Növédő elnökségével (dr Kassay Kálmánné elnökös Szaniszló u. 69), hogy beoszthassák, nehogy egyszerre többen vigyenek uszonát.

A jótékonyaságnak olyan aprósága ez a kérdés, hogy nincs az az urcsaád, amely egyszer egy évben ne engedhetné meg magának, s egy kis uszonna-kávéval, süteménnyel az örömeinek napsugarát viszi be a Lujza Otthon egyhangú, szomorú falai közé.

A rekvirált szobák bére

A rekviráló bizottság a butorozott szobák bérét úgy állapította meg, hogy az elsőosztályú szobákért és szobánként 400 lei, a II od osztályú kért 300 lei és a gyengébb szobákért 200 lei fizetendő. Felhívjuk tehát a bérlet közönséget, hogy akik ezen összegnél több bért, vagy kevesebbet adnak vagy kapnak, kérvényezhetik a leszállítást, vagy felemelést. Felhívjuk még a bérlet közönséget ismételtén arra is, hogy a rekquirálás elleni panaszukat vázrajzi kapcsán írásban sürgősen közöljék, mert kiküldöttünk a bérlet érdekelt keliően megővni csakis információ birtokában tudja. Nagyvárad Lakásbérlet Szövetsége.

Felhívjuk Szövetségünk tagjait arra, hogy hogy lakásuk egy részének térlemes elrekvirálása esetében panaszait a rekviráló bizottsághoz azonnal nyújtsák be s ne várják be az elrekvirált lakrészek kiadását, mert ez esetben a rekviráló bizottságnak kelő munkát, megkülnak kellemetlenséget és egyben felmentés iránti kérvényük hátrányosabb elintézését is idézhetik elő. További felvilágosításokat titkári hivatalunk nyújt. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében. Dr Lázár Aurél elnök. Dr Lengyel Zsigmond titkár.

Megszigorították az export- állatok egészségügyi ellen- őrzését

A marhainport nem korlátozza a kormány és az élőmarha kizárólagos megkezdették. Első sorban kerültek az exportőrök közé a nagyváradiak, akiknek a helye — hiszen Nagyváradon van a vesztegrár — a legelőnyösebb. Be is rendezkedtek alaposan és jól felszerelt istállók fogadják be az exportra szánt élőmarhát.

A megyei főállatorvos H a s s Sándor a legnagyobb gondot fordítja arra, hogy az export rendben történjék és lelkiismeretesen ügyel, nehogy beleg állat kikerüljön a határon.

Dacára ennek a múlt hetekben a bécsi állatorvosi orvos elkobított egy nagyvárad marhakereskedőtől 13 darab marhát azon a címen, hogy egy azok közül száj- és körömléjében szenved. A szigorú vizsgálat beigazolta, hogy az állat a román határon egészen egészségesen ment át, de hogy a hasonló eseteket elkerüljék, a kormány a legszigorúbb óvintézkedéseket foganatosította.

A földművelésügyi miniszterium állategészségügyi főigazgatósága 92.800 szám alatt ez év december 6-án rendeletet adott ki, amely szerint az exportra kerülő állatokat a határállomásokon hat napi vesztegrárban kell tartani.

A megfigyelés kezdetét jelenteni a kolozsvári igazgatóságnak és ugyanakkor marhára rásütik a vesztegrár bélyegzőjét. Csak a kerületi igazgató engedélye után lehet nyújtani az engedélyt az élőmarha exportálására.

A kerületi igazgatóság ezen rendeletét nap vette kézhez a főállatorvos és már a naptól kezdve az új rendelet alapján jár el.

Helyszíni szemlék az adótárgyalásoknál

A Laroche és Darvas cég adótárgyalás első bizottság 700.000 leiben alapította az ellen a cég is, a kincstár is felelősséget. A felelősségi bizottság szükségesnek látta, hogy a cég telepét megtekintse s ezért szívesen Telege Predovici lon nácia. A bizottság tagjai voltak: Illiescu ügyvéd, Urbanec, Hodosen jegyző és dar Elek ügyvéd. A bizottság a telep megtekintése után az adótárgyalást helyben hagyta.

A vasöntő és Gépgyár r.-t. adót 1,445.000 lei volt. Tárgyalás után a bizottság az adótárgyalást felemelte 1,971.000 leire.

* Minden tánciskolában a „Zsávák” táncolnak. Kottája és minden más kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneosztályában.

„ASTOR” BUTOR és FAÁRUGYÁR

Gyártelep:
Jókai Mór-u. 21. Telefon 8-71
Városi lerakat:
J. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 14
Telefon: 6-92.

Raktárról szállít, megrendelésre készíti
ELSŐRENDÜ MŰBUTOROKAT
Commerc hálókat
Iroda berendezéseket

Elvállal:
ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁKAT

TUNGSRAM

a legjobb égő

TUNGSRAM

Nagyon rossz a karácsonyi vásár

Az utóbbi három hónapban tudvalegyen nagy a pangás a kereskedelem- és a gazdasági viszonyok folyó üzletekben ugyszólván teljesen telt a forgalom. A kereskedők azzal magukat ezzel a kétségbeeséssel és visszaeséssel szemben, hogy a karácsonyi hetek, akkor szaporosan az inkasszó és megindul a for-

uzsorakamat, a súlyos rezszi, az óriási adó és a válogatott városi illetékek napjaiban teljesen meghalt az üzleti élet. A kereskedővilág nyög a terhek alatt, rendkívüli kötelezettségek hárulnak rá és itt áll tehetetlenül, agónizálva, a boldogulás minden reménye nélkül. A nagykereskedők hiába várják, hogy a detail-kereskedők megfizessék tartozásaikat: nincs miből. Végig kell menni a vevőktől üres boltokon, hallani kell a kereskedők siralmait, hogy meggyőződést szerezzen mindenki arról, hogy milyen kétségbeesetten rossz a karácsonyi vásár. Ha az újév hete és a román karácsony előtti napok nem változtatnak ezen a sűrű halotti csenden, akkor januárra nem egy kereskedő fog inzulvenciát jelenteni.

Andor a biharmegyei nőegylet estélyén

Mint ötven esztendő óta, minden évben egyszer megrendezi bálját a megyei és Nagyvárad Nőegylet és átvált mindig a megye és város legelőb közönségének találkozója. A bálján mutatták be a leányokat a városnak. És ma, ha fényben vesztve nagy általánosságban még mindig a nőegyleti bál, amelyen meg kell jelenkednie mindenki, aki felekezeti küldetésül e város intelligenciájához tartozik.

A bálancot rövid, de nivó tekintetében aul álló műsor vezeti be, amelyen egyszerű név szerepel: Lovassy Andor, „Nagyvárad” illusztris írója és a híres Jenő, a legelső klasszisu te-

szu idő mult el, hogy Lovassy Andor országos relációkban is elsőrendű előadás kedvence bál pódiumra emelték most a nőegylet régi tradícióinak emlékeztetőre a közszereplés terére egy pompás humoros új novelláját olvasni.

A híres Jenő énekszámai mellett Pál-Leontinné tanítványai ének-terzetként szerepelnek. De előrelátó felöltetlen nagy tetszéssel fognak táncolni Alföldy László és neje, a két kintnctanár által betanított táncok, a város uritársaságának gyermekei előadni. Különösen felemlítendő a „Prima” című tánc, amely a táncművészetet domborítja ki.

Magyarország januárban megkezdheti a pénzügyi ujjaépítést

Erőből jelentik: A „Tribuna” bejelentette Boni Longari grófot a nemzeti tanács olasz tagját a Népszövetség párisi tevékenységéről.

„Legfontosabb kérdés — mondotta Boni Longari, — amelyet a tanács mostani feladatának tekintett Magyarország ujjaépítése. A rekonstrukciós tervet megvalósításában megfelel a Népszövetség a Ausztria talpraállítása érdekében tett tervzetnek.

Míg azonban az osztrák kölcsönért nyújtott hatalom elvállalta a garanciát, a magyar kölcsön biztosítékául csak a magyar állam jövedelmei szolgálhatnak. A kölcsönösszeg kétszázötven millió korona, melyet több bank jegyez le. A népszövetségi tanács tervzetét röszön felülvizsgálja a jóvátételi bizottság. Magyarország valószínűleg már januárban hozzáfoghat a pénzügyi ujjaépítés-

A német ügyekre vonatkozóan Boni Longari kijelentette, hogy Németországban az új év első napján egyáltalán nem be-
te. A német kormány eddig egyetlen lépést sem tett a népszövetségi tanácsnál.

Ha Németország egyszer elhatározná magát, hogy a Népszövetséghez forduljon, ez nem jelentené Németország kapitulációját, mondotta Boni Longari gróf.

Kolozsvári kereskedők a miniszterelnöknél

Bukarestből jelentik: A kolozsvári kereskedelmi élet vezetőinek egy delegátusa csütörtökön audiencián jelent meg Brati-anu miniszterelnöknél. A küldöttség közölte a miniszterelnökkel, hogy Kolozsvár kereskedelme most is teljes bizonytalanságban van. Az agitáció tovább tart és nincs biztosítva a kereskedők vagyoni és életbiztonsága. A legelőkelőbb kereskedők névtelen levelet kaptak, amelyben figyelmeztetik, hogy halálra ítélték őket.

A miniszterelnök megígérte a kereskedőknek, hogy ebben az irányban külön vizsgálatot vezet be és a legnagyobb komolysággal jár el a bűnösök ellen. A közhallgatáson jelen volt Franascoviici államtitkár is.

DRÁGA ÉS ÚJ KÖNYVEKET OLCSÓN

olvashat a

Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárából, ahol a következő legújabb kiadványok állnak az olvasó rendelkezésére:

- Adlersfeld: Áve (Regény.) 2029.
- Adlersfeld: Igéző fény (Regény.) 2030.
- Amudsen: Déli sark meghódítása, 2014
- Balsac: Vidéki orvos, 2019.
- Boutet: Vadember és Julius Pingsin, 2026.
- Balsac: A Nemoursi örökség, 2027.
- Biró Lajos: Bazzini zsidók, 2003.
- Biró Lajos: Hét év Uj-Guineában 2015.
- Cook: Világtengereken át, 2017.
- Csehov: Semirekellő. Halál árnyai, 2008.
- Dante: Paradicsom, 2022.
- Dumas: Holt kéz, 2020. (Monte Christó folytatása.)
- Egri V.: Rácsablakos ház, 2023.
- Kóbor Tamás: Aranyhaju Rózsika, 2013.
- London Jack: Kaland, 2028.
- Magalhaes: A föld első körülhajózása, 2016.
- Mereskovszkij: Téli szivárvány, 2010.
- Regnier: Aki félt a szerelemtől, 2002.
- Sas László: Viviana (Regény.) 2031.
- Show: Hősök. Candida, 2032.
- Szabó I.: Szent Eliz (Egy modern leány regénye.) 2000.
- Tabéry Géza: Kolozsvári bál, 2012.
- Wothe Anny: Napsugár (Regény) 2025
- Zola: Öröm az élet, 2021.
- Zola: Pénz, 2018.
- Zola: Nana, 2011.

OLDONSÁGOK

December
27
Földes
világhírű gordonkaművész.
Jegyek
a Hegedüs Hirlapirodában.

Cukorbeteg
figyelmébe
INSULIN
Minden drogeriában
és gyógyszerárban kapható

A Nagyvárad karácsonyi száma

harminckét oldalon, igen gazdag tartalommal jelenik meg. A karácsonyi szám a legkittünőbb írók és újságírók novelláit és cikkeit, az új váradi költőgeneráció verseit, hozza, valamint érdekes, aktuális társadalmi és politikai közleményeket tartalmaz. Ezenkívül igen csinos naptár is van a karácsonyi mellékletben. A karácsonyi lap ára 5 lei lesz.

* A Kath. Kör pénteki kulturestélye. A Kath. Kör pénteki kulturestélyén Ruffkay Erzsike bájos szavalata után Follmann Géza theol. tanár magas színvonalú előadása következett. Az evangéliumokat nem mint szent könyveket vette, hanem hitelességük megállapításánál ugyanazon kritikai módszereket alkalmazta, mint bár, mely profán történelmi kútforrásnál szükséges. Foglalkozott az evangéliumok szerzőivel irataik maguk mutatják be a célt, amiért írtak e szent könyvek. Az első század végéről, a második századból már tömegesen vannak idézeteink belőlük, adataink, az evangelistákat illetőleg keresztény, zsidó, eretnek és pogány munkákból. Az a tény, hogy a II. század közepén három világrészben mindenfelé találunk evangélium kéziratokat, ez is bizonyítja, hogy legalább két emberöltő kellett, hogy visszakövetkeztessünk az evangéliumok írásának idejére. Azok a pontos kronologikus adatok, a zsidó élet és népszokások pontos leírásai is mind amellest szólnak, hogy Jeruzsálem pusztulása előtt írtak amit protestáns és hitetlen bibliikusok is kénytelenek elismerni. Ezek olyan tények, amelyek mellett sem a mondaelmélet, sem az evolúciós elmélet nem állhat meg. A következő kultur-est január 11-én lesz megtartva.

* Eljegyzés. Reichard Lili (Debrecen), Beck Albert (Nagyvárad) jegyesek. Ujhelyi Babi eljegyezte Pálfi Ernő. (Minden külön értesítés helyett.)

* Mikes Ödön képkiallítása december 24—31-ig Kornveisznál, Moskovits-palota.

* Bellák Dezső hangversenye. Szombat délután tartja egyetlen hangversenyét Bellák Dezső rokkant színész, a városi színház tagjainak közreműködésével. A jótékony célú hangversenyen — melynek tiszta jövedelmét a teljesen támasz nélkül álló színész felsegélyezésére fordítja — fellépnek Pinter Böske, Jósika Mici, Harányi, Balassa, Baksay Judit, Vigh Ernő, Feleky Rezső, Tihanyi Zoltán. Jegyeket árúsít Bellák Rezső az Emke kávéházban és Balassa Ernő színész.

* A színház és mozi-rovat lapunk 19-ik oldalán olvasható.

* Választás a neolog zsidó hitközség-nél. A neolog zsidó hitközség december hó 23-án, vasárnap délelőtt választja képviselőtestületét.

* Házasság. Klein Renée és Adler Mihály f. hó 26-án, szerdán d. u. 2 órakor tartják esküvőjüket, melyre jóbarátaikat és ismerőseiket meghívják özv. Brüder Jernőné urnő lakásán, Pável-utca 17.

* A Rimanóczy-fürdő igazgatósága közli, hogy a fürdő hétfőn az ünnepekre való tekintettel egész nap nyitva lesz.

* Az órák és az ékszerészek közgyűlése. A Kereskedelmi és Iparkamara Teleki-utcai helyiségében a prefektura 23286—923. számú engedélye alapján a nagyvárad órák, ékszerészek és ékszerkészítők ma, vasárnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartanak, amelyre tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az összes tagok megjelenését elvárja az elnökség. A készítőket fél 3-ra pontosan megjelenni kéri a szakcsoport.

* A Gutenberg Dalkör matinéja. Páratlan sikerűnek ígérkező kedélyes délutánt rendeznek a Gutenberg dalosok december 30-án, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a Kath. Körben. A helyi, elismert műkedvelőket sorakoztatják fel ez alkalommal és bizonyos, hogy a legkellemesebb szórakozást fogják nyújtani a publikumnak. A gondosan összeállított műsorban szerepelnek: Puskás Irénke egy vigaszavallattal, Tenor szólót énekel Fleisz Elek. Groteszk táncot leitenek Haláti Rózsa és Sarkadi István. Versek, előadja Berinde Gusztáv. Fleisz Elekné pompás dalokat ad elő. A két süket című kedves bohózatban fellépnek: Haláti Böske, Anné Odón, Kovács Mihály, Fleisz Elek. Bariton szólót énekel Pázmány Ferenc. A dalkör számai és még egyéb érdekes számok töltik ki a pompás műsort. Belépődíj 10 lei.

* Ma zárul a Pozsonyi-kiállítás. Két hete nyílt meg s ma, vasárnap este zárul Pozsonyi Jenő képkiállítása a Kornweisz-féle keretüzletben. A Pozsonyi-kiállítással szemben igen kedvezően nyilvánult meg a vásárlóközönség szimpátiája. Így a tárlaton több mint husz kép kelt el, közülük egyet a város is megvásárolt. A tárlat ma esti bezárásáig még mindenkinek jó alkalma van Pozsonyi-képet vásárolnia a karácsonyi ajándék céljára is a legalkalmasabb.

* A Patzkó-zeneiskola felnőtt növendékei e hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor Grieg-matinét tartanak a Kath. Kör termében. Az előadásra kerülő ének- és zongoraműveket zenei felolvasással méltatni fogják: a szemelvények Grieg legszebb dalai és legérdekesebb zongoraművei lesznek. Ilyen kettős irodalmi érdekességű hangverseny városunkban már régen nem volt s komoly, nemes izléssel összeállított műsoruk a hangverseny-szerzőn kiváló zenei eseménye lesz.

* A Vasárnapi Újság karácsonyi száma egy irodalmi és művészeti, mint nyomdatechnikai kiállítás szempontjából eseménye lesz az erdélyi sajtónak. A 48 oldal terjedelemben, színes borító lappal és rengeteg képpel megjelenő ünnepi számban az aktuális események fényképfelvételein kívül érdekes képes riportok szólnak a középkori sebész műtétéről, a kolozsvári Magyar Színház alapításáról, modern lakásról, a sportoló asszonyról stb. stb. A szövegrészben legjobb írónk válogatott írásai sorakoznak fel, Benedek Elek, Ligeti Ernő, Tamási Áron, Kertész Mihály, Pálffy-Gulácsy Irén és mások. Elbeszélésekkel Áprily Lajos, Szombati Szabó István, Olasz Lajos, Walter Gyula, Bartal János, Pál Árpád szobrász- és szobrász-versekkel teszik valóban ünnepivé a hatalmas szám tartalmát. Kottamellékletként hozza a Vasárnapi Újság a Tabéry Géza kolozsvári báljában oly nagy sikert aratott magyar dalt, a zene-szerző Várady Aladár kézírásában. Rendes rovatok: Napló a hétről, kis lexikon, grafológia stb. Ezúttal a szokottnál szintén jóval bővebb terjedelemben és igen változatos tartalommal jelennek meg. A kettős ünnepi szám ára 20 lei és minden hírlapárúsító helyen már vasárnap kapható lesz.

Január 5 Szombat

A BIHARMEGYEI NŐEGYLET

MŰSOROS BÁLJA

a Katolikus Körben.

* Teadélután. A Nagyvárad Atlétikai Club folyó hó 23-án, vasárnap délután fél 5 órakor a Palace souterein helyiségében tartandó klubhelyiségét felavató teadélutánt rendez, amire a klub tagjait családtagjaival együtt ezúton hívja meg a rendezőség. Belépti díj nincs. Vendégeket szívesen látunk.

* Adakozás. Az Izr. Nőegylet leányárvaházának adakoztak: Erdős Zsigmond vasgyáros 3000, Klein Mórné, Ullmann Adél 100, Silberstein Lenke 100, Kun Gyuláné Kálmán Etelka alapra Rothbart Bernátné 100, Friss József és neje Vermes Elluska elhunytá alkalmából 150, Grünbaumné 50, K. S.-né 200, Jugreis Ignác 50 és 50 az „Aggók Otthona” részére, Klein Etus Lunka 100 lei. A leányárvaháznak természetbeni adományokat küldtek: Dr. Gál Jenőné, Süch Béláné. Az összes adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

Nézz meg a

WEISZ ÉS MIKLÓS

fényképszűrtérem (Apoló palota)

mű és fényképezés

* Halálozás. Hant Béla nagyvárad előkelő iparos polgár asztalos mester 63 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor megy végbe Körös-utca 69. sz. gyászháztól.

Charriére Marietta francia nevelőnő tegnap a zsidó kórházban elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Rulikovsky-uti temető kath. kápolnájából.

* Tanácsadó naptár 1924-re. Másodízben jelenik meg Kakas István és dr. Szentmiklóssy Imre ügyesen összeállított naptára, amely az utcák nevein kívül a díjak, illetemekről ad felvilágosítást. A naptárban teljes telefonjegyzéket talál a közönség. A naptár Klein Gyulánál Főut. 6. sz. alatt kapható.

* Paul Reboux legolvasottabb regénye: Lepketánc. Paul Rebouxnak, az újabb francia irodalom egyik legtekintélyesebb képviselőjének e regénye megjelenésekor nagy szenzációt keltett és olyan érdeklődést váltott ki, amilyen az utóbbi években kevés írónak jutott osztályrészül. Tárgyát a világvárosi életből veszi és az alakok, a millió színes, káprázatos és eleven megrajzolása oly mesteri, hogy a regény minden részlete, minden sora leköti az olvasó figyelmét. Olvasható a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában.

* Gyermekelőadás Tenkén. A hadiárvákat gondozó egyesület tenkei fiókiának választmánya f. év dec. hó 15-én, az árvák javára gyermek-előadással egybekötött mulatságot rendezett. A Traian-szálló két nagy terme zsúfolásig megtelt. A program ügyes, változatos és mindvégig kedves volt. Dr. Pintea Aurélné elnöknő buzgó vezetése mellett Marosi Antalné, dr. Pop Justinné, dr. Majláth Oszkárné, dr. Pop Severné, dr. Elek Sándorné, Kassay Béláné, dr. Tetiu Todorné, Rocsin Györgyné és Fischer Ernőné érdekelte, hogy a hadiárvák minden évben ruhát, cipőt és pénzegélyt kapnak. A program minden pontját kitünően játszották. A kis művészek mindvégig kedvesek és bájosak voltak. Külön dícséret illeti Kassay Magdát, aki egy szép értekezletet is tartott. Moldován George, Rozs Ilona, Bátor Júliska, tanítónőket és Bedros Ilonka urnőt, akik a szereplők gyönyörű játékát irányították. Az előadásnak kitünő erkölcsi és anyagi sikere volt. A bevétel több mint 14000 lei, mely összegből a hadiárváknak az ünnepekre ruha és cipő lesz beszerezve. Megkapó volt Rocsin Stellának a kis szereplők nevében, dr. Pintia Aurélné elnökhöz versben intézett köszönete.

* Uj modern címfestő Erdély Unirii (Szent László-tér) 7. szám

* A „Gyilkos” karácsonyi száma e 23-án, vasárnap fog megjelenni, mely szenzációs várad riportokat fog tartalmazni. Egy kilenc éves kisleány büntetését stb. stb. Az 1924-es naptár (és Romania vezetésebb dolgai és helyei, az ország mánia országos vásárai és nyelvészeti me i színes képekkel), 100 külföldi újságíró művei, 200 oldal, 100 illusztráció, 100 vice, 60 szenzációs cikk és ivell az összes mostani tudnivalók. Karácsonyi mánia minden városában, mind árudában, egyes szám ára 20 lei.

* Uj folyóirat Erdélyben. Franyó Zoltán Dániel szerkesztésében Genius címmel indult Aradon, melynek első száma karácsonyig meg. A Genius hatalmas köteté magatúra mai tükre s nyomdatechnikailag olysu, amellyel Európa mostani folyóiratai külen egy sem vetekedhet. A Genius nemcsak lyi magyar irodalomnak lesz reprezentatív nemcsak az utódállamok magyar irodalmának lemi központja, a Genius hatalmasan kiélt vezetével belekapcsolódott a világ intellektuális tébe s így az összmagyarság irodalmi és várkeringésébe is. A Genius hasábjain emuálgövel találkozik az a magyar olvasó, akikulturáját szomjazza, mert valamikor éltéletszükségletévé vált. A Genius a könyvpiacnak szenzációja lesz és részletejegyzékét szerkesztősége a napokban közli.

LEGUJABBI

A pápa kérése Poincaréhoz

Ruhrvidéki németek érdeklődése

Róma, december 22. A pápa karácsony alkalmából kérte Poincaré gyelmessen meg a Ruhr-vidékről visszatért németeknek és engedje meg, hogy családjaikhoz visszatérjenek.

A vatikánban biztosan remélik Poincaré nem fogja visszautasítani kérését.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, december 22. Nyitár: lin 10 0-a 136, Newyork 574, Páris 1000, romnyolcad, Prága 1679, Bukarest 0.0080 háromn., Budapest 0.0302 fél don 2498.

Bukarest, december 22. Devizák: Páris 1002 London 855, york 196, Róma 850, Zürich 3430, 573, Budapest 110.

Budapest, december 22. A központi hivatalos árfolyamai: Asdam 8000—8500, London 92.700—Páris 1080—1140, Prága 625—669. A kurzusok változatlanok.

Zürich, december 22. Zárlat lin 10 0-a 135, Amsterdam 217 egy Newyork 574, London 2499, Páris Milanó 2477 fél, Prága 1660, Bu 0.0302 fél, Belgrád 647 fél, Bukares Bécs 0.0080 hétnyolcad.

Budapest, december 22. A bati magánforgalom: Magy. H. 560 Osztr. H. 165—167, Leszám. 90—98 b. 215—220, Lloyd b. 18.750, Keresk. Jelzalogb. 110—112, Angol-Magy. 85. Hazai 3800 Borsod-Misk. 94—96, Cc dia 75, Köszén 2395—2405, Salgó 604 Beocsini 1075—1100, Urikányi 800, ver 1350, Ganz-Danub. 4600, Ganz 2075, Lipták 18 fél, Rima 102—104, cukor 2950, Mezőh. cukor 325, Szalai fél, Izzó 670—675, Baróti 13, Spódiur —167, Mútrágya 175—180, Brassói Star film 43, Gummi 132—135, Ofa Hitelfa 45 fél, Viktória bútor 10 fél, b. 160—155, Nasici 1975, Allamv. 410, 95—97, Nova 125, Mefer 355, Atla 43—45.

Felelősség a községi illetékek
ellen

Legutóbbi számunkban már szóváltást a községi illetékszedés igazságtalanságát és túlzott voltát. Lehet, hogy az adózók ma még tudják a túlzott igényelés és követeléseket akár a bankokkal szemben, akár a város vagy állammal szemben is teljesíteni köteleességeiket az iparosok és kereskedők, de nem soká, ahánél még nagyon rövid idő alatt elérjük, hogy ezeken sem a bankok, sem más nemcsak jövedelmét nem tudnak becsapni, de saját kihelyezéseiket sem foglalkoztatni. Miért? Az ilyen meggondolatlanul az iparosok és kereskedők nyakára szórt adók miatt. Lehetnek és vannak emberek, akik az üzlet és műhelyük után fizetendő adót ki tudják fizetni, azonban úgy ismerjük ezeket, mint ki, még mindig nem reális munkájuk és tevékenységük gyümölcséből, hanem a strukturák kihasználásából pénzüknek és más államok pénzének csereberélése, a társasági differenciáinak áthárításából tudhatunk megcselékedni. Reméljük, hogy az érdekképviselő védője nélkül jött ezen igazságtalan adószedés, ki-ittre azonban nem fog kerülni, mert az adó iparosok és kereskedők elszánt ömör sorfala, illetve tiltakozása állunk elébe és felelősségükkel, demonstrációjukkal, s a tények alapján, melyek ezen címen bevételezett összegre városnak szüksége nincs, mert az ál-

lam által beszédett adók 2%-a ezen célra is nyújt bőséges fedezetet, meggyőzi az illetékeseket a kivetés helytelenségéről és igazságtalanságáról. Reméljük, hogy a prefectus avagy felelősség folytán illetékes minisztérium is az iparosok és kereskedők álláspontját teszik magukévá s így ha nincs, aki védje az ipart és kereskedelmet saját körükből, lesz azon kívül állók köréből.

A mészárosok panasza

Az ország egyetlen társadalmi csoportját sem veszik oly sok oldalról igénybe, mint a husiparosságot. Ő tőlük s belőlük mindenütt, mindenkor és mindenki áldozatot kíván és vár, de nekik nem adnak soha, lehetőséget ahoz, hogy e kívánalmaknak a tőlük várt anyagi köteleességeknek megfelelhessenek anélkül, hogy saját létüket, gazdaságukat ne veszélyeztetnék. Ma már jóformán sehol és semmi nincs maximálva, ma már mindenütt jogában áll iparosnak, kereskedőnek, vagy vállalkozónak 30% nyereség szerzéséhez, csak ők azok, akik a hatóság által minden haszon figyelembe vétele nélkül megszabott árakon kötelesek árulni. A napokban láttunk egy kimutatást, melyben fel volt tüntetve egy pár száz Lei haszonnak egy-egy marha után, melynél azonban a kiadások között sehol se láttuk szerepelni a rezsi költséget, az üzletbért, a személyzeti kiadást, a kocsi és ló-tartást stb. és egyáltalán sehol nem láttuk azt kimutatva, hogy a feltüntetett nyereség hány napra szól. Mert azt csak elhiszi bárki, hogy jóllehet vannak mészárosok és hentesek, akik naponként váganak egy, esetleg több marhát, de higgye el azt is a közönség, hogy városunkban is a husiparosok 80%-a sokszor 3-4 napban jut hozzá, hogy vágthasson. Ez esetben tehát ha a kimutatott haszon igazán haszon lenne is, megosztás folytán egy közönséges napszamos bérét sem biztosítaná az az iparosnak. De ettől eltekintve is szinte lehetetlenné van téve a husiparosok boldogulása egyes vidékeken, mert az állatvásárlással felmerült nehézségek egyes lelkiismeretlen egyének hatalmaskodása folytán szinte lehetetlen. Így Er-mihályfalván, hova városunk husiparossága kijár és vágómarha készleteit legnagyobb százalékban szerzi be, a marhavásárlással azok passussainak átírásával és más hivatalos intézkedések tételével oly nehézségeket támasztottak a husipa-

rosok elé, hogy a váradi iparosoknak ez által nem csak 1, de 2 napot kell vesztegelniük ott. Ez pedig dupla költséget és horribilis kiadást jelent számukra, mert hajcsárjuknak és a megvásárolt állatoknak is ott kell maradniuk, míg az ügy a bürokratizmus lassúsága folytán teljesen elkészül. Ezen állapotok ellen részletes és megokolt panasszal fordultak e hét folyamán városunk husiparosságának vezetői Hodor Viktor dr prefectus urhoz, kérvén tegye vizsgálattárgyává, hogy ki-nek és milyen roszindulattal eredőleg áll ezen helyzet elő és kizárólag csak városunk iparosságával szemben. Ujabbban a piacon való nyugodt árusítás is meg van zavarva. Kötelességévé tették ugyanis a piaci husiparosoknak, hogy sátraikat na-

Ritkán kínálkozó vásárlási alkalom,
amit karácsony és új év előtt nyújt a

„Hattyu áruház”-cég

Sas-passage

mely alkalommal igen hasznos dol-
gok kerülnek eladásra mélyen leszá-
llított árak mellett, női fehérneműek,
garnitúrák gyönyörű szép kivitelben,
női kötött buzárok és jumperek, női
kötött kabátok és sapkák valamint

nyaksálak pazar választékban.

Férfi nappali és hálóingek, alsó nad-
rárok és alsó trickók, férfi kötött ka-
bátok és mellények, fiú szettelek és
gyermek ruhácskák, sapkák és kalap-
kák, női- és férfi zsebkendők. Min-
denkinek saját érdeke e kedve ő alkal-
mat kihasználni míg a készlet tart.

Pontos előzetes és figyelmes kiszolgálás.

ELISABETA

fényképezési műterem,

Foglalkozik a legmodernebb fény ép felvételekkel
Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6.

Női kalapok

mélyen leszállított árban, 600 kalap-
pok 130 lelei-t kaphatók.

König kalapgyár

Sft. Ladislau (Körös-utca) 16.

Nem üres reklám

Olcsó és olcsón vásárolhat
Witraelnél

Avram Lancu (Kossuth) u. ca 5.
és férfi szövetek, barchet, flanel,
sehilon, vásznak stb.

Karácsonyi díszek

korkák legszebbek

BENEDEKNÉL

Regina Maria-téren kaphatók

Dísz doboz oskoládék óriási választékban.

Karácsonyi ajándék

üzleti iratok, béke
li választékban

Méggy és László
Bör no-
teszek iro-
da felszerelések
nagy választékban
Levélpapírok
Névjegyek azonnal készülnek

Brilláns, Arany, Ezüst

ajándéktárgyak

!! óriási választékban megérkeztek !!

Kálmán Sándor ékszerészhez

Perzsa szőnyegek

Mindenféle a legkényesebb ismétlés is kielé-

gítően készítenek. — Nagy gyári lerakat:
szőnyegek, perzsa falonból, felvelőkből.
Régi perzsák javítását jutányosan vállal-
lom. — Bizományba bármit elfogadok. —

Mayer Gyula

Str. Episc. Clorogariu (Uri-utca) 49

ponként hordják el. Ez az intézkedés több okból elhamarkodott és ennek orvoslását nevezetesen a sátraknak kint hagyását az érdekelt husiparosság a legrövidebb idő alatt fogja kérni a tanácstól.

Borbélyok rendkívüli közgyűlése.

A borbély szakosztály az elmúlt héten rendkívüli közgyűlést tartott, mely élénk látogatásnak örvendett. A tárgyalások folyamán Nyiri Sándor marosvásárhelyi központi kiküldött ismertette az országos egyesület célját és terveit. Hangzottak különösen, hogy elsősorban szakiskolák felállítása van tervbe véve, melyek közül az első ott lesz felállítva, ahol a legtöbb tagja van a központnak. Így legtöbb kilátás arra Nagyváradnak van. A vasárnapi 10 órai zárórást ismételtén kifogásolta a közgyűlés és utasította a vezetőséget, hogy törvényes jogait ebben a kérdésben minden esetre védje meg. Elhatározza a közgyűlés, hogy mindkét karácsony első napján teljes szünetet tartanak, amiért is a vezetőség megbízott, hogy az azt megelőző napokra a záróra kitolását eszközölje ki a hatóságtól. Ez amint az alábbi közleményből látszik Catana rendőrprefectus ur szíves megértése folytán sikerült is. Az alapszabályok módosítására illetve kiegészítésére 5 tagú bizottság küldetett ki. Tagjai lettek Raminger István, Zsigován János, Puskás Károly Tzikszai Dániel és Menning Sándor.

Legfinomabb új

Delavare bor

kimérését ismét megkezdtem,
literenként 16 lei.

GOLDFÉDER JÓZSEF
Piata Regina Maria — (volt Bémer-tér)

BUTOR
különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK
Wallerstein Ferenc utóda
DANIBERG
ES WALDNER
Hic. Iorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapított 1861-ben

„SEMINA“

Bognár „Steiner“

vetőmag, növény- és állatvédelmi cikkek raktára

Nagyváradon

Strada I. Vulcan (Nagy Sándor-utca) 4.

Telefon: 1440.

Kizárólagos képviselők:

A Magyar Magtényesztési részv.-társ.
Monor.

A Hatvani Növénytermesztő részv.-t.
Hatvan.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület termelő szövetkezet.

A Chinoin Vegyészeti gyár r. társ.
Ujpest.

Ambrózy, Fischer és Társa Faistólak és szőlőoltványtelepek r. t.

Ajánlják:

az aradi ólomzárolt here, lucerna és répmagvaikat.

Téli gyümölcsfa védőszereiket: ENDA CHINOIN hernyók elleni permetezésre, ALMOLA vértetükátrány, HIBERNA hernyóenyv stb.

Állatvédőszereiket: MAGNOL és magnolmész fertőtlenítésre, KOP-TIN bőrelősdiek ellen, KARODOL sebhintőpor, KADOGÉL csüdsömör ellen, RESTITUTIONSFLUID patakenőcs és viasz stb.

Szőlőoltványokat.

Kérjen árjegyzéket.

Házak tervezését
é. írását, átalakítását vállalja
KEMÉNY BÉLA mérnök
Ciorgariu (Uri-utca) 4. sz. m.

Houbigant, P. er, Roger és Gallet parfümök,
pouderek, uti necessairek, fésűkészletek, a
legszöbb karácsonyi ajándékok

Barna Miklós

illetve árakban kaphatók, Bul Reg. Ferd. 2.

dor. A pénztár valamint a pénztári nyelvek felülvizsgálására szintén 5 tag bizottság küldetett ki, melynek tagjai lettek: Veres János, Szalai Bálint, Noszák Sándor, Szibula József és Hetegán Péter. A közgyűlés végül ügyésznek egyhangúlag dr. Feld Albert ügyvédel választotta meg.

Felhívás

a borbély és fodrász iparosokhoz

Értesítjük a szakma tagjait, hogy közgyűlésünk elhatározta, hogy úgy a ruha mint a magyar karácsony első napján üzleteinket zárva tartjuk. Erre való tekintettel Catana Aurél rendőrprefectus ur a záróra kitolását a következőképpen engedélyezte: Dec. 24-én és 31-én a záróra 9 óra, január 6-án és 13-án a záróra d. u. 4 órakor lesz, végül dec. 23-án és 30-án a záróra d. u. 1 órakor lesz. Ezek pontos betartására a szakma iparosait szívesen kéri a szakosztály elnöksége.

Az ipartestület közgyűlése

A testület hivatalában nagyban lyt az ipartestületi közgyűlés előkészítése melynek megtartási ideje január hódodik felében lesz. Mint előre látható a szabály módosítás, választások és a múlt évek zárszámadásainak bemutatása lesz a tárgysorozatba beállítva.

Cipőfelsőrészkesztők tanfolyama

Szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik a cipőfelsőrészkesztők által rendezendő tanfolyam iránt, miért is mint értesültünk, a kinttelt a tanfolyamra jelentkezők legszáma párhuzamos előadások leírásával beállítva. A tanfolyam az iparostanokola helyiségeiben az esti órákban

Árjegyzék.

Alanti olcsó árak szerint készülőnek méret a kiválasztott divatsájon szerint den igénye-
ket kielégítő
átmeneti- és téli kabátok

Gergely Gyula úri szabóság

Bulew. Regele Ferdinand 55. sz.

1. Fekete st. szürke barna és egyéb színű téli erős anyagból sacco öltöny méret nagysága szerint ... Lei 1850-161 1850
2. Sima és különböző színekben, tiszta gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 2200-161 2200
3. Dívat színekben, 1-a gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 2780-161 2780
4. Különböző kiálló vállföldi dívat anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 3280-161 3280
5. Átmeneti, raglán és télikabátok 1750-161 1750
6. Egész filom anyagból salon vagy különböző darabok megegyezeti árban készülnék!

* Diszített borkalap 150 lei a „Rit

Nagyságos asszonyom! Ha kényelmes, csinos fűzőpótlót óhajt, ha könnyű házi vagy igazán jó egészségi haskötő szüksége, ha egyéni természetét illetőleg vannak kívánságai, vagy oltózkodásában fordulnak e problémák, melyek nehezen oldhatók meg, megelégedésére fogja önt kiszolgálni, ha bizalommal fordul **Kováts Sándorné orvosi haskötő készítőhöz** Nilgesz-Telep pályaudv. sz.

Nagy karácsonyi vásár mélyen leszállított árakkal

Haas Lipót

Linóleum

gyári főraktárában

Oradea-Mare (Nagyvárad)

Bulew. Regele Ferdinand 5.

Óriási raktár

szőnyegekben henger takarók, ágy és asztalterítőkben Linóleum és viaszos vásznakban, játékaru is dus választékban érkezett Az üzlet gesznap nyitva reggel 8-tól este 8-

lts: Zombory Jenő

78

Szeretnék látni kedves György. szörökkévalóság már, hogy itt jártál. Én sokat jelnlétedet s most nagyon hiányzol nekem. Mikorra várhatokmét? Vagy már nem is akarsz többé Erzsébetet? Pedig az egyebet se reád gondol, téged vár és na zeret. Ugye el jössz, ahogy teheted? Mindent fog beszélni s még többször cokolni

Erzsébet.

* * *

adisz, baba, játék, ajándéktárgy-

állandó és választékban raktáron.

uri szabó üzletében,

estem és ugyancsak furcsa helyzetbe kerültem. Szerencsére senkisé is látott csak György. Mennyire szégyeltem magam, a mikor György felemelt, mert olyan ruhadarabokat is mutogattam, amit pedig nem igen szoktunk férfiaknak mutogatni. Azon az estén nem mertem György szemébe nézni, mert állandóan pirultam. A szoknyám nem igen respektálta hercegnői voltomat és bizony jobban felhajolt, mint szabad lett volna.

* * *

György már válaszolt is levelemre és olyan kellemes így levelezni. A levélváltással eltelik az idő és aztán eljön az az idő is, amikor György is megjelenik.

Édes kicsi Erzsébetem!

Ezelőtt három évvel, ha valaki azt mondja nekem, hogy Ó Fensége Erzsébet Anthali hercegnővel szerelmi levelezést folytatok, legalább is örültnek, mindenestre ostobának tartottam volna. Ugyálszik, a csodák és lehetetlenségek korszakát éljük. Az utolsó század legnagyobb csodájának tartották, hogy a kis senki, semmi a Monney vagyon birtokába jutott, pedig sokkal nagyobb az a csoda, hogy ugyanaz a senki és semmi a legszebb, legaranyosabb és a legjobb német nagyhercegnőnek, Erzsébetnek lett a vőlegénye. Nem te vagy a menyasszonyom, hanem én vagyok a vőlegényed. A világ beletörődött abba, hogy a Monney örököse lettem, de azt sohase bocsátja meg nekem, hogy a szememet reád emelni merészelttem. És sohase fogja rád mondani, hogy Erzsébet nagyhercegnő az Ilonday hitvese, hanem megfordítva: Ilonday a nagyhercegnő férje. Sok gúny rejlik ebben, de ezzel én nem törődöm. A fontos az, hogy tényleg az legyek már. A világ mindig irigykedik arra, aki a sors kegyeltje. Hát csak irigykedjenek. A boldog mégis csak én leszek és remélem te is édes. kicsi Erzsébetem. Minden embernek megvan az a rossz tulajdonsága, hogy irigykedik. Ki ezért, ki másért. Hiszen én is az vagyok. Irigylem a ruhát rajtad, a levegőt, amit beszívsz és a vizet, amelyben fürdesz. (Elpirultál Édes?) De nemcsak irigy, hanem féltékeny is. Szerencsére nem sokáig leszek irigy, aztán enyém leszel Édes, egészen enyém, akkor nem lesz miért, kire irigykednem.

Elviszlek valahová, ahol nem leszünk az emberek kíváncsi szeme előtt s ott él-

jűk át azokat a csendes szép napokat, amelyeket nem cserélnék el a világ minden kincsével sem. Nincs senkim rajtad kívül, akít szeressek, téged aztán jobban szeretlek.

Megbocsátasz nekem, ha levelem nem felel meg a nagyhercegi illemszabályok követelményeinek, de lásd Édes, én egyszerű nyárspolgár vagyok, aki nem tud gondolatain és érzelmeim uralkodni. Lehet nagy bűn a nagyhercegnő szemében, de szerencsére ott van Erzsébet is, aki viszont mindazt megbocsátja nekem, amit a nagyhercegnő ellen véték.

Azt, hogy a hercegnő is ugyanugy irt nekem, még nem ok és jogom arra, hogy én is hasonlóan cselekedjem. mert ami szabad a hercegnőnek, nem szabad más közönséges hallandónak.

Már előre örvendek, hogy Felsburgban és nem Berlinbe leszünk. Ott sokkal többet lehetünk együtt anélkül, hogy az emberek kíváncsi pillantásának kitéve lennénk. Nagyon kíváncsi vagyok Felsburgra. Csak azt nem tudom, illik-e olyan hosszú ideig igényben vennem Ő Fensége vendég-

File csipke, betét, motív és apró motív fehérneműbe, nagy választék Goblein párnák és képekben. Montírozatlan és montírozot divány pána, színes és fehér költ írtők, himzett és ajkuros millők és fatók, kézimunka abrosz stórok és ágylírtők, sárga seym paplan, nagyon szép fehérneműek, ingek és nadrágok kaphatók

Bw-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-út)
30 sz. jobbra, Szász

munkákat a legszebb kivitel-
ben olcsó áron készít

KOVÁCS JÓZSEF kárpitos
Strada Deák Ferenc-utca 1. sz. alatt

* „RITA“ kalapjai a legszebbek, Teleki-utca 24.

naplókak ugyszintén Irodal felszerelések és románnyelvű Egyvrdlayomtatványok legelőnyösbb árban beszerezhetők

özv. Boda Gyuláné
könyv-, papír- és zeneműkereskedésében
strada Avram Iancu (Kossuth-u.) 16. szám

Rácsosnyí nagyvásár CZILLER IMRE nagyaruházában
szőnyeg, futó és ebédlöszönyeg, függöny, paplan, ágy- és utó takarók, Linoleum, fehérneműek. — Versenyen kívüli olcsó árak.

szeretett. Vigasztal az a tudat, hogy ő Fensége sokkal jobban tudja, mi illik, mi nem s így nem élek vissza a vendégjoggal.

Nagyon szeretnék látni Édes. Ezer forró kézesókot küld

György.

Édes jó Györgyöm!

El se képzeled, milyen türelmetlenül várom kedves, huncut leveleidet és milyen nagy örömöm van, amikor kapok egy-egy levelet tőled.

A nagyhercegnő azt izeni, hogy Ilonday nyugodt lehet, mert nem sértette meg az illemszabályokat. Egyébként pedig már nem is létezik nagyhercegnő. A helyét egy szerelmes, odaadó leány foglalta el, aki viszont azért haragudna rád, ha nem lennél őszinte. Én szeretem az őszinteséget, amely arról biztosít, hogy szeretsz engem.

Jót nevettem levelednek ama részén, amelyben azt írod, hogy féltékeny vagy a ruhámra, a levegőre, sőt uram bocsás, magára a vízre is, amelyben fürdöm (csunya). Lásd ez az, amit nem adnék semmiért sem. Más nagyhercegnőnek nem lehet ilyen kedves dolgokban része. Azoknak nem szabad ilyet olvasni és nem lehet írni. Viszont én arra kérlek, hogy még irjál ilyen kedves, huncut dolgokat. Olyan kedves ez és ami fő, tudom, hogy nem szabad, tehát annál jobban esik. Ej György, talán te akarnád a ruhámat, a levegőt, sőt a vizet is pótolni. Oh akkor nagyon rossz lenne, mert nem mernék fürödni, ruhát venni magamra. Te igazi férfi vagy. Megmondod

Orvos urak figyelmébe!!

Eredeti angol gyártmányu **Insulin**

1 dob. ára 1200 lei. — Kapható:

Németh Pál Aranykereszt gyógyszerháza

Piața Unirii, Városháza mellett.

Egy szép esernyő

a legalkalmasabb ajándék
legolcsóbb a készítőknél.

Rosenberg Testvérek

Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 8.

őszintén, amit akarsz. Légy egész nyugodt Édes, sem a ruha, sem a levegő, de még a víz se veszélyes. Nem kell féltékenynek lenned.

Szégyellem bevallani édes Györgyöm, de vágyom a csókod után. Ugy szeretném ha mindig csókolnál!

Felsburg rendbehozatala erős léptekkel halad, mire oda megyünk, minden teljesen rendbe lesz. Nagyon szép hely, szeretni fogad, hiszen ott lesz melletted szerető

Erzsébeted.

***

Érdekes, hogy milyen dolgokat ír nekem György. Sohase olvastam és nem is hallottam ilyen kedves dolgokat. Ilyenekről nekem fogalmam se volt. Hát ilyeneket is lehet írni és mondani? Hogy a ruhámra irigykedjen, amely betakar. Talán ő szeretne betakarni. Csacsi! hiszen ez nem le-

hetséges. Most már félve fogok hátha az is lát engem. Jaj! Még kellene, hogy úgy lásson, ahogy a lépek. Még Babet se szabad hogy pedig az nő! Lehetséges az, hogy így láthasson egy nőt? Meghálnék neki egyszer úgy meglátna.

Sperberg bárónót megkérdeztem tulajdonképpen mi is a házasság. Mi az asszony kötelessége és mi a férfi?

Sperberg bárónő olyanokat mond, ami az arcomba kergette a vért.

— Ha fenséged nem lenne mi asszony, a világért se felelnék ezekre a kérdésekre, de mivel rövid idő múlva asszony leszek, felelnem kell, ez a világ az én kötelességem lesz. És olyan dolgokat, hogy nem merem Rettenetesen szégyenlem magam előtt. Jobb az ilyenekre nem is gondolni.

***

Holnap esküszünk!

Elmult a nyár és én holnap is asszony leszek.

(Folyt. köv.)

KERTESZ Str. Rimanóci
szövet, posztó, selyem és vász-
utólréhetetlen olcsó áraival. A cég zá-
lag elsőrendű, megbízható árukat h-
ralomba.

* Esernyő, harisnya, keztyű
csőbb Szenszki Miklósnál, Sp-
sage.

Jumper fonalak

minden színben, harisnyák, keztyű-
terek, trikók, zsebkendők, szabó-
csipke különlegességek, bokavédők és
mélyen leszállított arban kap-

Altmann és Reib

cégnél Piața Unirii és Strada Nicolae Iorga

(volt Szent László-ter és Zöldfa-utca)

Olcsó karácsonyi vás-

Olcsó karácsonyi vás

Oroszlán védjegyű ingek és gallérok
és férfi harisnyák és mindennemű
árak. Nagy választék nyakkendőkből
és férfi bőrkezttyűk, boka és lábsze-
dők, valamint rövidárakban.

Molnár Bwdul R. g. Ferd
(v. Rákóczi-ut) 9.

FISCHER áruházának

Sas-passage

árul a legjobbak
áral a legolcsóbbak
Klirakataiban is láthatók.

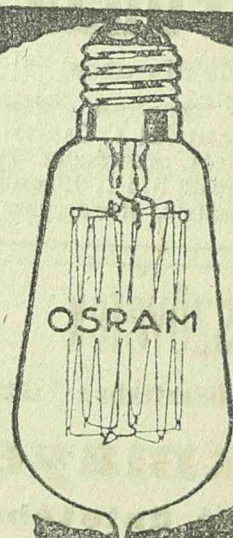
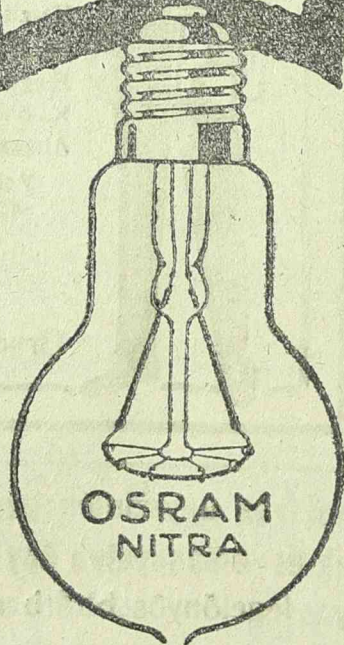
Női harisnyák	18	Leitől
Flór női harisnyák	78	Leitől
Férfi soknik	15	Leitől
Férfi flór soknik	45	Leitől
Leányka Mouelin harisnya ...	30	Lei
Patent gyermek harisnya ...	16	Leitől
Patent fiór gyermek harisnya	33	Leitől
Női keztyűk	30	Leitől
Férfi keztyűk	54	Leitől
Gyermek keztyűk	16	Leitől
Clark és lánccérna	13	Lei
Oroszlán cérna	15	Lei
1000 yardos lánccérna	40	Lei
400 yardos Matt cérna	11	Lei
Horgoló cérnák	13	Leitől
1000 yardos férc és alsó	14	Leitől

Gombok, gép- és gomblyuk
selyem, kötőpamut és minden
rövidárak olcsó árban.

OSRAM

ÉGŐT

vesz és használ
az egész világ

OSRAM

felírást kell avillanykörteknél látnunk

Férfi kalapokat
Uri divat cikkeket

SPLENDID-nél

Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 16. sz.

Selyem nyaksáljai kizárólagos mirőség és mintákban szenzációsak!

legolcsóbb
szerezheti

Legszebb karácsonyi ajándék

Eladó

nagyon szép női batist ingek, nadrágok, mellények, zsebkendők, függönybe való klópli csipke és bétét, nagyon szép arany, kötött és kézimunka terítők, typóes aranyterítők, kicsik és nagyok, színes kerek kötött asztalterítők, nagy dupla ágyterítők, fűle motívumok, nagy választékban, gobelin fotel, gobelin kép, matyó himzésű terítők és képek, fehér, rischellő, madelra és ajtósasztalkórépek, fehér és sötétkék kötött ruha.

Adul Reg. Ford. (Rákóczi-)
30. szám jobbra, Szász.

Kaiser-Borax

Minden háznál olyan fontos,
Mint a nyájnál a bojtár,
Vagy a kolompos.

53.

Gyapjuipar Rt. Str. Reg. Ferdinand 13

Engross: Fonal (Perzsa, Smyrna, Jumper). Kötött és szövött árak, gyapju szövetek.

Detail: Gyapjuszövet, selyem és gyapjufricot, vászon és chiffon.

Telefon 16-63. 1644 Sürgőnyeim: Fonal.

Festékküzlét

Mindenféle festékek
legelőnyösebb árban kapható.

Biró

Str. Vlahuta (Szent János-utca.) 32.

UNITED STATES LINES

NEW-YORK FELE

Southampton — Chebourg

1973

LEVIATHAN

Brémából
Southampton és Cherbourgól New-Yorkba

GEORGE WASHINGTON

President Arthur....

America.....

jan. 9.

President Fillmore....

President Harding.....

jan. 16

Southamptonból és Cherbourgól az elutazás egy nappal később. Előnyös árkak az árut szállításhoz. Részletekre felvilágosítást ad.

UNITED STATES LINES

Romániai vezérképviselet „Merkur” Bukarest
Calea Mostilor 21. Temesvár Hunyadi-utca
8. Csernovitz Lillengasse 15.

Keresünk:

elsőrangú a nagyiparai, kereskedelem-nél és kisiparosoknál különösen bevezetett magánembereket világszerte ismert cikk kizárólagos képviselőre, külön-külön Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár és Lugo vidékére, akiknek rendkívül magas biztos kereseti lehetőségei

ajánlunk fel

energiás és céltudatos munka ellenében. Mindhárom országnyelv ismerete feltétel.

Ajánlatok

Societatea Generala de Publicitate
Carol Schulder & S. Berger

Str. Karageorgevici 9. Bukarest címre intézendők „Vertra er” jelleggel.

700

lei egy öltöny elkészítése! Jobb munkát kap, mint a fűtőn. E szakmába vágó munkákat legolcsóbban készít

SCHREIER uri szabó

Str. Cogălniceanu (Váradi Zsigmond-utca) 2

Nagyothallók figyelmébe!

A legújabb rendszerű berlini villamos

zsebtelefonok

(Akustik készülék) nagyothallók részére kaphatók:

Némethi Mór Nagyvárad, Alexandri (Teleki)-u. 15.
szám alatti lakásban, ahol azok bárki által kipróbálhatók naponta 2—6-ig.

Értesítés.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy szövödművészeti iskolámba nagy mennyiségű perzsanyag érkezett a azt olcsó áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Szövőszékek, perzsaszőnyegek állandóan ártáron. Gobelin és perzsatanítást vállalok.

Szőnyegfelvetés ingyen.

LIFT. SAS PALOTA IV. EM. LIFT.
Feljárt a Magyar Banknál. 2171

Telefon 10—25.

Sürgőnyeim: Mártonffy felz.

Mártonffy Testvérek szűcsök

szűcsáruháza Cluj, Piata Unirii 20.

Legújabb szőrme-árak állandóan raktáron.

— Szőrmebundák, sportkabátok, boák, etolok nagy választékban —
Állandó szőrmeállítás. — Mindennemű prémőrök, feldolgozott szőrme-

EN-GROS árak nagyban és kicsinyben. EN-DETAIL

Írógépek:

nyal amerikai írógép

Mercedés, Titania,
Record, Stöweel,
Urania

Telefon: 11-45

aktáron vannak és azonnal szállíthatók.

Számoló
és kopirozó gépek
oldstein írógép

zaküzetében nagy javító műhely
Oradea-Mare Str. Avram I. 5.

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korszak,
ha gyermekokcsiját

Szőke Miklósnál

Vlahuta (Szt. János-u). 22. sz. sz. be
Ugyanott új kuzatok, ernyők, gum-
mítások és mindennemű javítások
a legolcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

**Karácsonyi
ajándéknak**

rendeljük

„SUNFIELD“-nél
Strada Vlahuta 29. sz. alatt

**dombornyomott levél-
papírokat, névjegyeket**

Szép, olcsó és hasznos ajándék

Str. Rimnócezi-u. 4. sz. a. az
„Eldorádó“ áruház

Női fehérneműek, harisnyák, soknik, jum-
per pamut, szabó kellékek és kézimunka-
anyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Olcsó elárusítás!

Tekintettel arra, hogy az ol-
csóbb dísz tárgyakat ki-
árusítom, melyek

Karácsonyi ajándékoknak

rendkívül alkalmasak szép tár-
gyak **50 leltől** kezdve
már kaphatók

Sternberg I.

ORADEA-MARE Piața Unirii Kishídő
Telefon: 13—45. Telefon: 18—45.

Aszódinál sas-palota

Tavalyi tearum tovább is literje 26 Lei

Helybeli és vidéki nagy-
ságos asszonyaimat
meghívom vásárlásra.
Tisztán kezelt filiszur-
árak, cukorkák, csoko-
ládék, kávék, teák, li-
kőrök, gyógy konyak,
gyógy borok, sajt, vaj,
lipióli turó, estélyekre
a legfinomabb össze-
állítású csomagok perz-
gők, tea kenyerek cu-
korka osztályom külön-

legességei Dorlat Filmszínház (paszáz) főljárataival
szemben. — Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tüzifa

elsőrendű bük, cser, tölgy és gyer-
tyán, bármilyen mennyiségben kapható
termelői árban

házhöz szállítva**FARAGÓ és MAJOR fatermelő cégnél**

Telefon: Tüzifatelep (Str. Soromó-u. 5) 11—36.
Központi iroda (Str. Nic. Zsiga — Lukács
György-utca 4) 12—98.

**Magas árban
veszok**

örillánz. arany, ezüst
ékszereket és dísz-
tárgyakat, töredék ara-
nyat, ezüstöt, arany
szájpácolást, arany és
más hamis fogakat

Freund Benjámín

ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11 szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi áron kapható

Eladó

a város különböző része-
in magán és bérházak,
beköltözhető lakásokkal,
főbirtok Várad közelé-
ben jutányosan, több lakás
butorozott szoba átadó. —
Aki házat, szellőt, fűtést,
lakást vagy bármilyen
ingóságot

eladni vagy venni

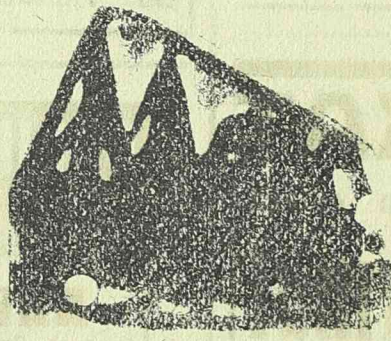
akar, forduljon bizalom-
mal irodámhoz, megelé-
zésre közvetíték, bizo-
mányba bármit elf. adok.
Képek, abroszok, vniófi
japán csészék, perzsza szö-
nyegek eladók.

Özv. Zilahy Gyuláné
általános kereskedelmi iro-
dája, Strada Alapi-utca 1.
Otthon 1—4-ig.

BYRON LINE LONDON

M. EMBIRICOS & CO. BUCURESTI, Str. Paris, No.
CONSTANZA direct NEW-YORK

A legnagyobb tengeren-
tuli luxus gőzösökkel, a
melyek Constanza kikötő-
ből indulnak Konstanti-
nápoly, Pireu és Palermo
érintésével direct
New-Yorkba

Constantinopol
25.000 tonnás

BYRON

22000 tonnás

The mistoolos

18.000 tonnás

Átszállás és vesztogár nélkül

Az utazás tartama 16 nap tengerentuli luxusgőzösökkel.

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-al olcsóbb és leiben fixetendő. — Összes o-
lított okmányokat az utlevéllel és 4 aláírt fényképpel beiktatva a regisztrálást és az ame-
ikai vízum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott ér-
kében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely infor-
ciót szívesen megadunk.

M. EMBIRICOS & Co. BUCURESTI, Str. Paris No.

Azon utasok, akik Biharmegyéből ezen társaság hajóival Constanzából Am-
rikába akarnak utazni, az iratok átvizsgálása és ingyenes információk vég-
forduljanak nagyvárad megbízottunkhoz, **Pécsi** kereskedelmi vállalatához
Oradea-Mare, Vlahuta (Szt. János)-utca 1. sz. alá. Gyors, pontos, megbízha-

1922. december 23.

NŐI KABATOKruhák, blusok, pongyolák
és női kalapok legújabb-
sáiban**HEVESI**Párisi divatruházában,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.)**PAULINY L. LILI**

magyar és francia nődivat salonja és varrodája

NAGYVÁRAD, PAVEL-U. 19.
tél és őszi divat**ZENHÁZ****HETI MŰSOR:**Vasárnap d. u.: Lubinszky-együttessel fölépte,
olcsó helyárakkal.Vasárnap d. u.: Hazudik a muzikaszó, mérsé-
kelt helyárakkal, kezdete fél 6 órakor.Vasárnap este: Hattyulovag, operett-ujdonság
szó, bérleten kívül.Hétfő d. u.: Lubinszky-együttessel fölépte, mérsé-
kelt helyárakkal, fél 4 órai kezdettel.

Hétfő este: Nincs előadás.

Kedd d. u.: Lubinszky-együttessel fölépte, mér-
sékelt helyárakkal, 3 órai kezdettel.Kedd d. u.: Marinka táncosnő, mérsékelt hely-
árak, fél 6 órai kezdettel.Kedd este: Hattyulovag, ujdonság harmadszor,
bérlet, 9 órai kezdettel.Szerda d. u.: Lubinszky-együttessel búcsufellépése,
olcsó helyárakkal, 3 órai kezdettel.Szerda d. u.: Szép asszony kocsisa, mérsékelt
helyárakkal, fél 6 órai kezdettel.Szerda este: Hattyulovag, ujdonság negyedszer,
bérleten kívül, 9 órai kezdettel.Szerda este: Hattyulovag, ujdonság ötödször, A)
bérleten kívül.Péntek d. u.: Első csemetés, olcsó helyárakkal,
olcsó kezdettel.

Péntek este: Román előadás.

Szombat d. u.: Ripp van Winkle, olcsó hely-
árak, olcsó kezdettel.

Szombat este: Glória, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Tangókirálynő, mérsékelt hely-
árak, olcsó kezdettel.Vasárnap este: Hattyulovag, ujdonság, hatod-
szor bérleten kívül.Hétfő: Aranymadár, bérleten kívül 25-ik jubila-
rium előadás kabaréval.A hét összes előadásaira már vasárnap reggel
meg lehet váltani a jegyeket a színházi
kasszában.**A Lubinszkyak vendégjátéka**Ha nagy német fiának születik Jackie
Hogan válik belőle, hat éves csoda, aki
örökös birtokokat, gyárakat keres bol-
gár szüleinek. Lubinszky Tibor magyar. El-
őszötte a Koldus és királyfi kettős
szerepét, úgy, hogy egyformán sirtak
és nevetek. A Twain felejthetetlen gyermekregé-
sén, Londonban, Bécsben és Budapesten.
Csodálatos ember megnőtt, Lubinszky Ti-
bor most tart a csodagyermekkor határán.
Hatalmas erővel bontakozik ki belőle —
egész művész! Két kis leánytest-
vérkéjével, akik szintén főszereplők több
fővárosi filmen, turné úton van.Nagyvárad az erdélyi körút első álló-
pontja és akiknek egy első estén szerencsé-
jük volt látni a három Lubinszkyt meg-
látogatni és sokáig el nem foszló emléket vit-
ni magukkal. A budapesti írók java által-
ánukra megírt műsora angváli áhitatot,
örömet vont a rivaldák elé. Uj szín és iz-
galom a nézőtérre, valami, ami ritka ven-
dég a vidéki színpadon: stílus. Kiemelke-
zik annak, aki végighallgatja őket a hatá-
szozott veszteség a közönsögeknek.— A jövő hét műsora. Hétfőn, kedden, szerdán
d. u. mérsékelt helyárak mellett a Lubinszky-együt-
tes lép fel mindennap változtatott külön-külön mű-
sorban. A hétfői előadás fél 4 órakor, a keddi és
szerdai előadások pedig 3 órakor veszik kezdetüket.
Kedden délután a Marinka táncosnő, szerda délután
pedig a Szép asszony kocsisa kerül színre. Ezek az
előadások fél 6 órakor kezdődnek. Kedden, szerdán
este 9 órai kezdettel a Hattyulovag lesz a színház
műsorán, kedden B) bérletben és szerdán este bér-
leten kívül, csütörtök este pedig A) bérletben ismét
a Hattyulovag kerül színre. Pénteken, mivel este
román előadás lesz a színházban, 5 órai kezdettel,
olcsó helyárakkal az Első csemetés nagyszerű vig-
játék kerül színre. Szombaton este a Glóriának, Szom-
bati Dezső gyönyörűen megírt, hatásos 3 felvoná-
sos színművének lesz a bemutatkozó előadása, a dráma
együttessel kiválóval és hétfőn este az Aranymadár
operettnek lesz a 25-ik jubileumi előadása, bérleten
kivül. A második felvonásban egy igen nívós kaba-
réval bővül ki ez az előadás, melyben a társulat
legjobb erői vesznek részt. Délutáni előadásul szom-
bati a Ripp van Winkle, a klasszikus operett kerül
színre olcsó helyárakkal, vasárnap délután pedig a
Tangókirálynőnek lesz az első délutáni előadása,
mérsékelt helyárakkal, este a Hattyulovag kerül
színre. Minden előadásra már most meg lehet vált-
ani a jegyeket a színház pénztáránál.**NYILVÁN**Tudatom ügyfeleimmel, hogy folyó hó
19 én Klein és Lechner cégből Lechner Samu-
rtól békés úton megváltam és az üzletet a
saját nevem alatt tovább vezetem. Egyben ké-
rem t. vendőim további becses pártfogását
Klein József, bókere közű, Str. Baros-utca 10.**MOZI**— A Dorian Filmszínház ma, vasár-
nap utoljára látható „A szerelem tragé-
diája” című monumentális Dorian-film má-
sodik része. Az előadások kezdete 3, 5, 7
és 9 órakor. A 3 órás előadás mérsékelt
helyárú. Holnap, hétfőn kerül először szín-
re a „Mackó ur kalandjai” című bájos me-
sejáték, amely felnőtteknek és gyerme-
keknek egyaránt nagyszerű élvezetet
nyújt.— Az Apolló-moziban ma, vasárnap
és holnap hétfőn: Sámson az akrobata 5
felvonásos kalanddráma kerül vetítésre.
A főszerepben Luciano Albertini. A ka-
landor-filmet megelőzi egy 2 felvonásos
kacagtató Fatty-vigjáték. Ma, vasárnap az
előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A
3 órás előadás mérsékelt helyárú.— Kalanddráma a Vigadó mozgó-
színházban. Ma, vasárnap utoljára látható
a Vigadó mozgószínházban „A fegyenc-
gróf” című bűnügyi film, amely egy titok-
zatos gyilkosság felderítését beszéli el. A
kitűnő Dorian-film előadásai fél 4, fél 6,
fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek. A fél
4 órás előadás mérsékelt helyárú.**Vendéglősök, korcsmárosok, italmérők figyelmébe!**A Bécsi banki szőlő
kezelője tudja, hogy szer mi, furmint,
kői-din, olasz rizling, rajnai rizling, ba-
kar, fehér burgundi, (sable) muskotály, tra-
mino, ceamege és vegyes, valamint bívavér
vörös burgundi és karbanet saját termésű
fajborainak eladásáért több 100 literen felüli
tételben megkezdte.Megrendelhető és eladási feltételek megtudhatók a
d. u. órában dr. Farkas Adorján, Oradea-
Mare Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi u.) 3/17. alatt.
Ugyanott 2 éves győzeles röpke is kapható.**ZENEMŰVEK**nagy választékban
minden hangszerrea Hegedűs Hirlaplóda
zeneműosztályában**Videki ügyvéd**agilis fiatal ember betér a... vagy na-
gyobb irodában oda vezetői állást vállalt.
Román nyelvben perfectül dolgozik.
Esetleg elcserezné elsőrangú irodát.
Városi irodával. Választ: »Videki ügyvéd«
jellegre a kiadói hivatalba kérék.Podkarpatska Russ Bortermelőinek Országos
Bor- és Szőlő-Értékesítő Szövetkezetének tav-
szi szállítási mintegy**100—200 000**

darab prima minőségű

szőlőkaróravolna az kége. Kisz. listás csegedélyről eladó tar-
tozik gondokodni. Arányát 100 kár határállomáshoz
alkalmazva fenti Szövetkezet igazgatósága.
Beregszász, Morvai-u. 10.**Az összes létező fentak gyöngye****Tremonia-tenta**Gyárja: Westdeutsche Sprengstoff-
werke Dortmund (Westfalen)

Kapható: Sonnenfeld Adolf cégnél

Meghívó

Tisztelt Uram!

A folyó hó 30 án megtartandó orth. izr.
hitközség képviselői választásnak cél-
szerű elők szűzése céljából december 22-én
szombaton este 7 órakor, a hitközség
tanácstermében**NÉPGYÜLÉST TARTUNK.**Célunk, hogy hitköz'günk tagjaival meg-
ismeressük azon programunkat, amellyel hit-
községünket hozzáértő munka- és tetre-
készséggel, a beke. jegyében és a legszigorúbb
semlegességgel naggyá és virágzóvá tenni
őhajljuk.Hiszünk, hogy mindenki, aki a hitközség
érdekeit és sorsát szíven viseli, feltétlenül
megjelenik!A hitközség pártvezetősége felkér minden-
kit, aki esetleg rossz postal kézbesítés, vagy
hibás címzés folytán meghívót nem kapott,
hogy a népgyűlésen okvetlen jelen meg,
hogy meggyőződjék, kinek az oldalán van az
igazság.5684 Tévesz hó.
Oradea-Mare, 1923 december hó.

Hírokonai népgyűléssel:

Az ort. izr. hitközségi párt
végrehajló bizottsága nevébenGelits Gyula,
biz. elnök.**Mérlegképes könyvelő**magyar német levelező, némi ro-
mán tudással, hosszú gyakorlattal,
állását változtatná. — Szíves
megkereséssel „ONÁLLÓ MUNKA
ERŐ” jellegre a Hegedűs Hirlap-
irodába kér.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szöveg
vestag b...

Oktatás

Cimbalomművész Budapestről ölt, civilálal legmagasabb képzettségű akadémiai módszer szerint cimbalom és hegedű tanítást. Cim: Simon hangszerüzlet Bul. Reg. Ferdinand ut 22. 966

LAKÁS

Házurak figyelmébe. Vidéki házaspár pénzkölcsönt ad kamatmentesen 2 szobás lakást Fő-tér közelében. Bővebb felvilágosítást ad özv. Zilahy Gyuláné kereskedelmi irodája, Alapi utca 1. 910

Szent László tér mellett nagyon elegáns parkettázott lakást kínolunk 2 szobás lakást Fő-tér közelében. Bővebb felvilágosítást ad özv. Zilahy Gyuláné kereskedelmi irodája, Alapi utca 1. 910

Alkalmazás

Utazói állást keres különösen fűszerüzletben nagy gyakorlatú rendelkező női fiatalember. — E sürgős referenciával rendelkező, Szives megkeresést e lap kiadóhivatalába „Megbizható” jelíggel. 843

Könyvelőnő, perfect tudású munkatárs, kereskedelmi praxissal, egyben gépirőnő állást keres, vidékre is bárhol elmozdít. Címeket a kiadóba. 904

Fiatall szorgalmas minden családnál hasznos, gyerekekkel helyet keres, Címeket a kiadóba. 908

Gyakorlatos tisztviselőnő gyors és gépirő, nagykereskedés részére felvételt. Ajánlatot „Szombaton zárva” kiadóba kéreinek. 946

Ügyes pénztárkezelő leányt, ki üzleti teendőket is végezne, keres Kornveisz képzőtervező, — írásbeli ajánlatot kérek fizetési lényével. 980H

Gyors- és gépirő tudó leány állást keres. Cim a kiadóban. 953

Könyv- és papírkészítő segéd, kenvelmes lakás, állandó állás mellett, keresztényt keres. Bővebb ajánlatot kér Sere Samu könyvkészítő Zala (Zilah). 948

Hamis fogakat brilliáns, gyémánt, arany és ezüst tárgyakat magas árban vesznek

Kohn Henrik
Avram J. (Kossuth) u. 7

Ismét magas árban vesznek arany, ezüst és brilliáns tárgyakat

KLEIN
ékszerárúháza
Avram Iancu (Kossuth-u.) 4

Festők kereskedő se géd, s attól et több évi gyakorlattal, Erdély egyik legnagyobb festőüzletében a szegednek kerestetik. Ajánlatokat „Biztos író” jelgel a kiadóhivatal továbbít. 2208

Könyvelő, perfect gyors, gépíró, bankpraxissal is van, állását változtatná. Címeket a kiadóba. 940

Anständiges Deutsches Kind r. Fraulein wird mit guten Lohn gesucht Weisz Nándor St. Ciorogariu (Unutca) 5. 955H

Adás-vétel

Bizományba elfogadok bármilyen fehérneműt, porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Bulwardul Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 30. Jobbra Szász 64

Eladó perzsa ebédészőnyeg, perzsa és szmirna átvétők igen olcsón, autóbundák, szilészin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, 3 méter sűrű gyapj szövet, 5 méter fekete tft. Bulwardul Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 30. Jobbra Szász. 833

Perzsa szőnyeg, keleti, ájtáró, — szmirna szőnyeg (2X3 m), harmonium, hat személyes antik csokoládészerviz, szalonberendezések eladók Str. N. Zsiga (Lukács Gy. u) 34. 866

150 drb, használt jó lakda eladó, Str. Goida (Beldhy Odín u) 12. 836H

Óriási karácsonyi

BABA és JÁTEK-VÁSÁR

SZABÓ fésűárúháza

Kas-passage 42.

Eladó házak

A város minden utcájában beköltözhető 60 ezer Leitől 3 millióig vannak lakások 1—5 szobásig butorral vagy anélkül, üzletek, southerinek, szőlők, földek stb. Ha házat, üzletet, lakást, szőlőt, földet kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan elintézem azonnal Bizományba barmit elfogadok.

Weisz Elzi
KÖZVETÍTŐ IRODAJA
Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám.

Bánatos olcsó Karácsonyi vásárt rendez

Horbst ékszerész

Reg. Ferdinand No. 9. Özv. Petriné látszerész üzlethelyiségében. Brillánsított, arany ezüst ékszereket, nickel, acél, arany órákat barmatos olcsó árért. Tessék a kiadókban az árakat megfigyelni.

Sanitas (szoba gősfürdő) teljesen jó olcsón eladó. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 30. Jobbra Szász. 535H

Egy persianer rövid női bunda és egy nagy férfi szőrmé, belésses auto bunda eladó Rákóczi ut 30 jobbra. 331H

Eladó legmodernebb uri magánház öt szobás, nagy tel-ikkel vagy anélkül Cim a kiadóban 1

Megvételre keresek egy garderober szekrényt. Cím a kiadóba. 925

Eladó ingatlanok. 3 fő uri magánház, 5 magánház, 5 emeletes bérpárlata és több kis-bb házak — Értekezhetni Feledi Sándornál, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 63. Telefon 16 27. 49

Berok már 8 leltől kephetők Ugyanott kerékpárt venni. Str. Pece 12. Ház tulajdonos. 962

Videki városban jóformu fodrász üzlet eladó. Cim a kiadóhivatalban 907

ELADÓ valódi perzsa szőnyeg, antik óra. Arany és ezüst ékszerek jutányos árban. — Törött aranyat, ezüstöt, gyémántot, brilliánsot, platínát, hamis fogakat magas árban vesznek

Weisz Lipót
órák és régiség-kereskedő, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 18. sz.

24 óra alatt

készítünk női és férfi fehérneműket kelengyét, női és gyermek felső ruhákat.

Erdős Malvin rőtös üzlete
Piata Unirii 7 sz.
(Szt. László-tér)

Árverési hirdetmény.

A Carei-Marei Mészáros Ipartársulat a vágóhídon az 1924. évben levégendő marhák és borjuk után származandó

bél, köröm, tüdő és parca

eladása céljából nyilvános árverést hirdet. Az árverés 1923. december 27-én délután 5 órakor, a Kath. Legényegylet kistermében lesz megtartva.

A vevőnek a vágóhídon két szobából álló lakás, feldolgozó- és bélszáritó helyiség áll rendelkezésére.

Carei-Marei, 1923. dec 13.

A Carei-Marei Mészáros Ipartársulat Elnöksége.

A Románszentmiklósi Sanmigas Roman

Hangya fogyasztási szövetkezet

1. év december 26-án a helyszínen nyilvános árverésen eladásra kerül. —

Bánatpénz 20.000 Lei

Sürgősen eladó magánház, járúár előre beköltözhető 3 szoba. Egy kisebb ház 85 ezer leit. Str. Pavel (Pal u.) 13. 957

Kötő és olvasnivaló könyvek és egy cimbalom eladók, Strada Cuza Voda (Szacsavay utca) 41. Feketé. 958

Beköltözhető ötszobás uriház, külföldön tartózkodó tulajdonosa ez év utolsó napjait Váradon tölti és fenti házat olcsó árban eladja. Felvilágosítások szerezhetők az „Atlantic” nál, Strada Cobuc (Szalárdi-utca) 2. 956H

Kisrendű cimbalom olcsón eladó, Piet Schlauch (Schlauch t.) 2. Szendrey. 959H

Váradszőlőssön eladó erdő és egész életéség-k Cim a kiadóban 949

Zongora „Sting” kitűnő hangú, első tőzés miatt sürgősen eladó. Str. Vlahuta (Szent János utca) 84 sz. 952H

Üzlethelyiség központban eladó. Cim a kiadóban. 951

Eladó I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 36 számú ház 3 szobás beköltözhető lakással. 947

Teljesen jekarban lévő fekete siskin női bunda eladó. Megköszönhető Str. Sft. Ladislau (Körös utca) 3 Davidovits. 963

Egy jókarban lévő télikabát és egy öltöny eladó. Neumann, Str. Sft. Ladislau (Körös utca) 67. 965

Perzsa szőnyegek jutányos árban eladók Strada Romeri (Rómer u) 1. 943H

Órák

szakszerű javítást a legkomplikáltabbig kifizetésre

Tiszay

végzi Strada Alexandrii (Teleky-utca) 9. sz. alatt jutányos árak. Preciz munka

Karácsonyfadíszek, játékok, porcellánképzletek, nippelk zománcedény és üvegáruk megérkeztek és óriási választékban kaphatók a Farkas Áruházban. Str. Nic Iorga 5

Használt prémigalléros fekete női átmeneti kabát, leányruhák (12—13 éves), cipők, alig használt 37-es spangis lakkcipő olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay utca) 19.

Eladó gyászest miatt gyönyörű szép teljesen új sárga sármőz estélyi ruha. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 30 jobbra Szász. 894

Eladók gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi ut) 30 Szász. 248H

Varrógép Kerékpár

Javító műhely és raktár Felelősség mellett használt és új gépek:

Singer — — — 1000 Ltól
Karlakajós — — 2500
Iparosgép — — 3000

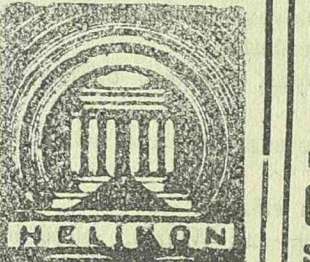
Használt gépet és kerékpárt vesznek

H. Eisenberger

Piata Mihai Viteazul Nagypiac-tér 5. szám, Uj huspiacsal szemben.

—————

—————

Régiségeket vásárol és elad.

Különlegességek: porcellán, üveg, fayence és email.

Nagyvárad

Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 1 sz.

—————

—————

Varrógépet

ha jól és olcsó akar keressen fel bizalommal

Kerékpárok

Állandóan raktáron. Varrógépeket, kerékpárokat vesznek, eladók cserélek és ezekhez való alkatrészek állandóan kaphatók. — Javításokat szakszerűen eszközölök.

Konrad

műszerész, Baross-u. 10. és Nagypiac-tér sarok.

Kölnföld

Plissé és gouvér Str. Alexandrii (T. 22. szám alatt k...

Karácsonyra a legdíszesebb ajándék, szép fénykép, rendezhető ZEN, fényképes zettében bármilyen méretű és szép kiállításra alkalmas. Bratianu (Szaniszló-utca) 25. szám.

24 % kamatra kapható magánpénztéjlesztés. Adósvételi Rig. Trak. (Szchenyi) Ertesít a d lutan

Egy égy fiatal magán kiadó. Str. Maghiar gyári-utca) 10. Vu...

Uri családnál tel. iatást keres hivatal. Zöldfa áruház, Nic. (Zöldfa utca)

Pénz és holyszűke m raktáron lévő zománcbédő, háló, uriz. Wertheim-kassza, zsa szőnyeg, szőnyegek és hennakarok minden gadható árban eladók

Beck és Benjam

Strada Cognac (Várady Ka. u.) 11. TELEFON 17-01.

—————

Olcsó karácsonyi vás

Szaloncukorka 1 kg leltől fől ebb. Karácsony cukorkák, csilárok és szék, arany, ezüst szőlő és jutányos ár beszereszetők

Péter Sánd

cukorka különlegességek Alexandru (Teleky) u. Tisztított esemege musály szőlő saazla 1 30 lei.

—————

—————

Remélem tudja már, hogy leggyorsabban intenzi el

utlevél ügyeit és vizumát

Kolozsváron, Brassóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA fátá-irodája Palace (v. Panoni) kávéház.

—————

Zongora

rövid, fekete, keresztírozott fémkeretű. Thék End gyártmány kitűnő hang

Sürgősen eladó.

Sternbergné
Piata Unirii. Telefon: 13-45. sz.